

Poštnina plačana v gotovini.

BOGOLJUB



RAKOVNIK PRI LJUBLJANI

PO MARIJI K JEZUŠU

1929

SEPTEMBER

*Zanom-
nite
si!*



Najboljše in najcenejše je

Zlatorog
terpentinovo milo

K našim slikam.

Helena Vurnik: Smrt sv. Ljudmile (glej str. 202), prve krščanske češke kneginje, žene kneza Bořivoja, ki se je dal krog l. 874. krstiti. Bila je stara mati in vzgojiteljica češkega kneza sv. Vaclava, zavetnika Češke. Na povelje njene snahe, poganke Drahomire, sta jo l. 927. s tenčico zadavila dva poganška češka plemiča. — Naša slika jo kaže tik po smrti ležečo na oltarjevih stopnicah, kjer jo je doletela mučeniška smrt. Oba rabeljska morilca sta že zbežala, popolnoma samo leži njeno sveto truplo na rdečem plašču, ki ji je ob napadu zdrknil z ramen, se zapletel v podstavek svetilke in se preko vrhnje oltarjeve stopnice zdrknil po tleh. Noge ima v kolenskih sključene — še, se zdi, trepeta v njih zadnji drget. Obležena je v dolgo, preprosto rumenkasto haljo, preko ledij prevezano s pasom. Iz levice ji je omahnil lesen križec, desnico pa drži bolestno zapeto na prsni, kakor da jim hoče pomagati do zraka. Vrat ima še vedno zadržnjen s sinjo, v vrv zvito tenčico, ki se izpod velikih, bogatih črnih razmršenih las vije po tlaku v ospredje. Izrazite poteze v plemenitem obrazu je očitvidno zajela smrt in jim vtisnila svoj hladni, mrtvaški pečat. Res! Toda, kar na sliki najbolj občudujemo, je to, da iz tega tako močnega smrtnega izraza enako močno žari nebeška svetniška krasota. In čeprav bi svetnici ne gorel živ svit krog glave in ji spletal mučeniškega venca, bi naše oko vendarle spoznalo: ni to navadna smrt; smrt svetnice je to, poveljčana z božjo močjo: iz mrtvega obraza žari večji, mogočnejši, ljubeznivejši svit, kakor je oni, ki ji gori krog glave. In še čudo: obraz, ki je v potezah očitvidno star, je po tem notranjem svitu, ki ga izžareva, ves cvetoč, pomlajen.

Te, ki se posebej zavzemajo za lepote vrednote, opozarjamo na sijajno poglobljeni prostor, z golim oltarjem in stenskim slikami v polmrak odetimi. Na tlaku pod sprednjo stopnico je kakor v kamen vklesan, s plaščem in tenčico deloma pokrit napis: Sv. Ljudmila, češka kneginja, stara mati sv. Vaclava, † 15. 9. 927., zadavljena v gradu Stetinu. — Slika je zasebna last ge. Ljudmile Zábret iz Britofa pri Kranju.*

* Zelo hvale vredno bi bilo, da bi ljudje, ki zmorejo, zopet začeli naročati nabožne slike in lipe pri dobrih slikarjih oz. kiparjih in z njimi krasili svoje domove, namesto da kupujejo tolikrat verski in umetniški še manj vredne tovarniške izdelke; da počasi zopet pridemo do tega, ko niso le domovi meščanov imeli izvornih del raznih umetnikov, ampak so celo uglednejši kmetje n. pr. pri Lajerju naročili izvirne slike. Žal, da so jih njih potomci le preprosto prodali ali zamenjali za ničvredno blago, ali spravili kam pod streho v dim ali pleve...

Pastirska palica ljublj. pom. šola dr. Gregorja Rožmana.

Tako je nekaj izredno lepega, da jo našim čitateljem moramo pokazati vsaj v sliki. Palica sama je iz črne ebenovine. Vrh palice (gl. sliko 206) je srebrn in bogato v ognju pozlačen. Spodnji del vrha se brž nad ebenovinasto palico razširi v krepko krožno ploškev — opora za roko — ki je ob navpičnem robu okrašena z venčcem biserov. Ta oporni krog se proti sredi dviga in zraste v visoko čveterovoglo deblo — ploškev so proti sredini nekoliko napete, da robovi ne postanejo ostri. Nazadnje se deblo nagne nazaj in hitro stanjša v gibek vrh, ki se v krožnem zavoju od nasprotne strani ob pregibu zopet vrne proti deblu. Lep zlat žebelj, čigar glavica je okrašena s temno rdečim draguljem almandinom, krožno zaviti vrh pritrdi k deblu. Tako nastane v sredini krožna okroglina, ki je izpolnjena z okroglo kovinsko ploščo, nekako veliko svetinjo (plaketjo). Na eni strani kaže v trikotu grb novega škofa: tri zlate rože, vsaka nosi v sredini biser, pod njimi pa trnjevo vejico. Nad grbom se dviga križ, ki ima v sredini zelenkast dragulj krizolit, štiri rame pa tvorijo štirje biseri. Pakrožna prostora ob grbovih stranicah imata podolgasta okraska: sredino tvori lep sibirski dragulj ametist, ob straneh ga pa obdajata dva bisera. Zunanji rob te plati nosi v latinskem jeziku geslo novega škofa: *Crucis pondus et praemium*: Teža križa in (njega) plačilo — z letnico MCMXXIX = 1929. — Nasprotna stran te velike svetinje kaže v sredi podobo sv. Gregorja Velikega, papeža in velikega cerkvenega učenika. V levici drži knjigo, desnico ima dvignjeno k pričevanju. Na rami mu sedi golobček in mu prišepetava na uho. Zelo dobro je v svetnikovem obrazu izraženo napeto prisluškovanje notranjemu božjemu navdihovanju. Na zunanjem robu svetinje bemo: *Servus servorum Dei* — služabnik služabnikov božjih — naslov, kakor si ga je bil v svoji ponižnosti privzel veliki papež Gregor, da osramoti carigrajskega patriarha, ki si je v svojem ponosu začel pridevati naslov »patriarha vesoljne cerkve«. — Svetinja je ujeta v zlat, uglajen svet, čigar roglji se opirajo ob krožni zavoj pastirske palice, na zunanji strani so pa pritrdjeni z zlatimi vijaki, v katerih glavice so zopet vdeleni almandini, tako da vrh pastirske palice ves žari v temno rdeči zarji...

To sijajno delo slovenske umetnosti je zamislil in načrt narisal vseučiliški profesor Ivan Vurnik; svetinjo je v mavcu upodobil (modeliral) prof. Fr. Kralj, ulila jo je akademska delavnica v Zagrebu; vse delo je sestavil in izvršil pasar Iv. Krežar v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za september 1929.

Glavni mesečni namen, blag. od sv. učeta: Vincencijeve konference.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen od sv. očeta:
Spreobrnjenje nižjih slojev v Indiji.

Mesečni zavetnik: Rane sv. Frančiške (17.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Nedelja	15. pb. Egidij op.	Češčenje angelov varuhov	Besnica	Sv. Florijan
2 Poned.	Stefan kr.	Vladarji in državniki	Ljub. Sv. Jak.	Žitale
3 Torek	Mansuet ž.	Spoštovanje sv. Cerkve	Črmošnjice	Sv. Rok
4 Sreda	Rozalija d.	Devištvo in sv. čistost	Slavina	Stoprce
5 Četrtek	Lavrencij Just. ž.	Jubilej sv. očeta	Vreme	Vuzenica
6 Petek	Charlja pr.	Posvetitev družin presv. S. J.	Kranjska gora	
7 Sobota	Regina d. m.	Katoliška akcija	Mokronog	Trbonje
8 Nedelja	16. pb. Roj. Mar.	Marijine družbe	Cerknica	Ribnica
9 Poned.	Peter Klav. s.	Afriški misijoni	Homec	"
10 Torek	Nikolaj Tol. s.	Krščanska vzgoja mladine	Pošnik	Sv. Anton Poh.
11 Sreda	Proi in Hiacint	Sirjenje dobrega tiska	Primskovo	Vuhred
12 Četrtek	Ime Marijino	Krščanske malere	Vel. Lašče	Sv. Primož
13 Petek	Noiburga d.	Družine v pomanjkanju	Bošanj	Zavrče
14 Sobota	Poviš. sv. Križa	Stanovitnost v trpljenju	S. Križ Kost.	"
15 Nedelja	17. pb. M. B. 7 žal.	Dolgoletni bolniki	Šmarje	S. Barbara Hal.
16 Poned.	Ljudmila kr.	Naš konkordat	Polh. Gradec	Leskovec
17 Torek	Rane sv. Franč.	Redovi sv. Frančiška	Št. Lambert	Sv. Trojica
18 Sreda	† Jožef Kup. s.	Vzgoja dobrih duhovnikov	Sv. Planina	Sv. Vid Ptuj
19 Četrtek	Januarj m.	Duhovniški poklici	Križe	Škale
20 Petek	† Evstahij m.	Redovniški poklici	Svibno	
21 Sobota	† Malej ap.	Misijoni doma in na tujem	Brunice	S. Martin Sal.
22 Nedelja	18. pb. Tomaž V.	Krščanski zdravniki	Hrastje	Št. Janž p. Vel.
23 Poned.	Lin p.	Pogosto sv. obhajilo	Kostrivnica	Št. Ilj Vel.
24 Torek	Marija reš. jetn.	Zadeve naših škofov	Repnje	Šošanj
25 Sreda	Kleofa s.	Dobrodelne ustanove	Vinica	"
26 Četrtek	Ciprijan in Just.	Dajanje miloščine	Bevke	Gor. Ponikva
27 Petek	Kozma in Dam.	Dom duhovnih vaj	Krka	Bele Vode
28 Sobota	Vaclav kr.	Spreobrnjenje prostozidarjev	Stična	Gor. Lendava
29 Nedelja	19. pb. Mih. ndan.	V molitev priporočeni	Poljane Šk. L.	Zavodnje
30 Poned.	Hieronim c. uč.	Ta mesec umrli	Trzin	Laško

ZAHVALE.

F. R. se zahv. Mariji, Pom. kr., † Slomšku za zdravje in za večkratno pomoč v raznih zadevah. — P. J. se zahv. presv. Srcu J. in M. ter † Slomšku za ozdravljenje na smrt bolne tete. — Župnik J. Zagar se zahvaljuje sv. Cirilu in Metodu ter † A. M. Slomšku za pomoč v več zadevah. — L. M. iz S. se zahv. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pom. kr., sv. Tereziji D. J., † Martinu Slomšku in S. Benigni za pomoč v por. zadevi, za ozdravitev noge ter za razne milosti. — Neimenovana v zahvalo 20 Din za najpotrebnejše misijone. — F. B. se zahv. sv. Mali Cvetki za pomoč in tolažbo v važni zadevi. — A. Okorn se zahv. sv. Tereziji Det. J. za ozdravljenje. — M. Čarman se zahv. presv. Srcu J., Mariji Pom. na Br. in dušam v vicah za zdravje in srečen izid.

PROŠNJE.

Fr. se priporoča v molitev bralcem »Bogoljuba«, priprošnji sv. Jožefa in sv. Antona P., ter presv. Srcu J. za spreobrnjenje neke osebe in za druge namene. — Mati M. K. priporoča sebe, sina in hčerko presv. Srcu J., Mariji, sv. Tereziji D. J., sv. Janezu Krst. in sv. Roku in prosi za zdravje,

da bi ne bilo treba operacije. — Mati se pripor. Lurški M. b., sv. Ani, sv. Antonu, sv. Frančišku in † Slomšku za srečen izid pri izpitu hčerke. — Neka oseba priporoča sv. Mali Cvetki, sv. Cirilu in Met. za spreobrnjenje sorodnika. — Mati priporoča pravi poklic svojega sina presv. Srcu J. in M. in sv. Antonu. — Mar. družbenka priporoča družinske razmere Materi b. na Brezjah, sv. Jožefu in sv. Notburgi. — Mar. družbenka iz P. se priporoča najsv. ŠS., sv. Jožefu, † Slomšku za milost pravega poklica in dosego drugih namenov. — Mladenič J. C. se priporoča sv. Tereziji D. J., sv. Antonu P., da bi prišel do poklica, ki si ga želi. — Mar. družbenka se priporoča Sv. Duhu, Mar. Pom., sv. Alojziju in sv. Mali Cvetki v duš. zadevah, sv. Nikolaju za srečo pri živini in dr. — Neka mati v lužini, ločena od svojih otrok, jih priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Mariji in vsem svetnikom za spreobrnjenje in pravo pamet. Priporoča se tudi Žal. M. b., sv. Antonu, sv. Jožefu in sv. Mali Cvetki, Srcu J. za dosego raznih namenov in vrnitev v domovino. — Mar. dr. v H. prosi Srce J., sv. Malo Cvetko, sv. Alojzija za premag. skušnjav in za zdravje očeta.

*Rakovnik.**Don Boskova spolnitev.*

*Izpred hriba
stolpa dva kipita
ob Dolenjski cesti pod Ljubljano.
In v objemu
nosita svetišče
Pomočnici Vedni darovano.
Pet je komaj
kratkih let minulo,
kar je cerkvi posvečenje dano.*

*Danes v stolpih
glasno pritrkava.
Pridi srenja, selska in gosposka!
Danes bomo
peli novo pesem
solnčno pesem našega Don Boska.
Blažen oni,
ki gre za Gospodom:
Pot je varna, akoprav je ozka.*

*»O Marija,
nočem bežne slave:
mesečine,
ki gre čez planjave,
kadar luči
ni na nebu prave.*

*Veš, Devica,
ne stojim pri vratih,
kjer se sreča
meri le po zlatih;
rad ubog sem
pri ubogih bratih.*

*O ne, Mati,
nisem ljubil rajev
razen v deci
iz pozabnih krajev,
kjer nikoli
ni jih solčnih majev.*

*Daj ljubezni
svojemu otroku:
da bom tvojim
v boli, v solzah, v joku:
kar je solnce
sinjemu oboku.*

*Naj spreminjam
temno noč v danico,
naj prestvarjam
ostri trn v cvetico,
naj spreminjam
divjo zver v ovčico.*

*Cvet razpahni
aloi stoleten
in v resnico
dihni sen prijeten:
kar sem sanjal
deček devetleten!«*

*Solnčna pesem v stolpih pritrkava:
Kar Marija prosi, vse se spolni!
Pritrkava, da celo so sklepi
božji, njej se pokoriti voljni!
Pritrkava, da bo Pomočnica
napolnila z blagri svet vesoljni!*

Silvin Sardenko.



Slovanska vzornica materam.

Dr. Fr. Jaklič.

Naša umetnica Helena Vurnikova je izdelala divno sliko sv. Ljudmile, prve češke svetnice. List »Kraljestvo božje« je v prvih petih številkah (1929) prinesel obširnejši svetničin življenjepis. Da pa se bo duhovna podoba te slovanske vzornice še bolj globoko vtisnila zlasti našim dekletom in materam v spomin, naj po urednikovi želji za god sv. Ljudmile (16. septembra) tudi »Bogoljub« opozori spričo njene nove slike na glavne poteze in kreposti njenega bogatega življenja, saj je potekalo v oni dobi, ki nanjo misli sleherno slovansko srce kot na prelepo pravljico: v dobi slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Iz njune setve je vzbrstela in dozorevala v svetništvo.

Sv. Ljudmila je bila rojena okrog l. 860. v gradiču Pšov ob Labi. Današnje češko ozemlje tedaj še ni tvorilo enote, marveč je bivalo v njem več samostojnih slovanskih rodov in eden od njih je bil tudi rod Pšovanov, ki mu je načeloval Ljudmilin oče Slavibor. Krščanstvo je bilo takrat znano v deželi le kot »vera Nemcev« in zato je bilo tudi močno osovraženo; nemški misijonarji so namreč bili predvsem glasniki nemške državne politike in zato med Slovani niso uspevali. Tako so tudi Ljudmilini starši vzgajali svojo ljubljenko v veri očetov. V prirodni preprostosti in delu, v ljubezni do domačih in domovine, v deviški sramežljivosti in v češčenju domačih bogov in boginj ji je tekla mladost. Poganka je bila, pa je vseeno vzorno živela ter se tako pripravljala za bodoči poklic soproge in matere.

Kako lep zgled vsem mladenkam, ki bodo nekoč prevzele nelahke naloge matere! Saj je znano, da preidejo telesna svojstva staršev na otroke, po živčevju pa tudi njih dušne lastnosti; starši so v mnogih ozirih že po svojem načinu življenja vir blagoslova ali pa prokletstva za potomce.

Komaj 15 let je bilo Ljudmili, ko je prijezdil v deželo knez sosednjega rodu Čehov, 21 letni junak Bořivoj, ki je peljal svoje bojovnike zoper Nemce. Zgodovinski viri nam ga slikajo kot krepostnega in nravnega junaka, dasi je tudi on bil takrat še pogan. Med njim in Slaviborjevo hčerko je vzklila skrivnostna roža ljubezni; po odbitem napadu Nemcev sta si postala mož in žena ter se po končanih slovan-

skih poročnih slovesnostih nastanila v prestolnici Čehov, na gradu v Pragi.

Ne dolgo za tem je moral Bořivoj iz političnih razlogov na Moravo na Velehrad k svojemu svaku knezu Svetopolku. Tu je prvič spoznal krščanstvo od bliže, in sicer v slovanski obliki, kot sta je z dovoljenjem in odobravanjem sv. stolice širila sv. Ciril in Metod. To ni bila več »vera Nemcev«, ampak prelepa blagovest iz nebes. Poštenemu Bořivoju se je pod vplivom božje milosti hitro omililo; spoznal je tudi njegov politični pomen. Zato je voljno sklonil svoj tilnik in sam sv. Metod ga je obilil s krstno vodo.

Kako se je značajna Ljudmila začudila ob moževi spremembi! Pa ljubila je svojega moža še znanprej in pod njegovimi toplimi besedami ter ob pouku slovanskega duhovnika Kajha, katerega je bil sv. Metod dal Bořivoju za spremljevalca in učitelja, se je tudi Ljudmilino srce odprlo nebeški luči; v jeziku svojih pradedov, ki je bil čisto podoben tudi jeziku naših slovanskih prednikov, je odmolila krščansko veroizpoved. Kako je poslej cenila krščanstvo, kako se je zavedala sreče, ki jo je prejela z njim! Oj, koliko dobrega si lahko storita zakonska ne le v časnih, ampak tudi v duhovnih zadevah!

Previdnost je svetovala Bořivoju in Ljudmili, da sta se po krstu začasno naselila nekoliko proč od Prage, v Levem gradcu; in od tam sta z zgledom in vplivom širila krščanstvo. Več svetih hramov sta sezidala: preproste, lesene, okrogle cerkvice s stolpčim na stebrih so bile te cerkvice, kot sta jih ponavadi gradila sveta Ciril in Metod ter njuni učenci.

Ko sta se preselila v Prago, je sv. Ljudmila doživela materinsko srečo: rodil se ji je sin Spitišnjev. Ponavadi se vsako dekle ob materinstvu požlahtni; bolj nežno čuteča, ljubeča, skrbna in pobožna postane. Kako je moralo materinstvo šele na blago Ljudmilo vplivati!

Težka naloga jo je poslej čakala: morala je vzgajati prvorojenca za Boga, za domovino in za lastno družino. Težka naloga je vzgoja in vsak moder svetovalec je dobrodošel. Pri nas je bilo napisanih že več zlatih knjig o vzgoji, pa se zdi, da jih mladi roditelji vse premalo prebirajo in vpoštevajo. Koliko zamudijo s tem! Ko je odlična gospa prosila rimsko kneginjo

Kornelijo, naj ji pokaže svoje dragulje, je odprla vrata v otroško sobo ter ji s ponosom pokazala svoja dobro vzgojena otročiča, rekoč: »To je moje bogastvo!« Zares, kaj je slajšega za starše kot zavest, da so svoje otroke dobro vzgojili!

Mati ima v sebi silen nagon po ljubezni do otrok, zato jih utegne preveč rada imeti, jim vse dovoliti ter kot sužnja streči njihovim domislekom. Starši so vpričo otrok večkrat preveč prosti v besedi in dejanju, misleč, da otrok še nima pameti ter zato ne vidi in ne sliši. Pustijo jim preveliko svobodo družčine in so zato večkrat vzrok, da se otroci v poznih letih z žalostjo spominjajo svojih zgodnjih prestopkov zoper sveto sramežljivost. Roditelji morajo vedno vedeti, da se to, kar je v otroškem srcu še nezavednega, brž razvija v zavednost, zato morajo vsako napako brž zaznati in zatreti, osobito še one, ki jih imata ona dva sama in za katere je nevarnost, da se bodo kot plevel razrastle tudi v srcu otročiča. Otroka naj ima mati rada poleg sebe ter mu tudi ob delu kar mimogrede z zgledom in besedo sadi cvetke kreposti v dovetno dušo. Količnega pomena je, če se otrok že ob materi navadi samoodpovedi! »Kar skrbna mati otrokom stori, se z zlatom in srebrom ne plača; kar pa mati pri otroku zamudi, šola ne popravi in palica ne poboljša.«

Sv. Ljudmili se je rodilo šestero dece, trije sinovi in tri hčere. Po 14 letih zakona ji je pa dobri mož Bořivoj umrl; ni imela še 30 let, ko je bila že vdova.

Kako toplo naroča sv. Pavel v več pismih vdovam, naj odmrjejo svetu ter živijo le za Boga, za svojo družino in za svoj dušni napredek! Zopet in zopet pohvali svete vdove, ki s tihimi žrtvami kličejo blagoslov na otroke, sveteč jim v krepostih. Taka sveta vdova je bila tudi Ljudmila. Leta so ji tekla, kot poroča zgodovinski vir, »v pravičnosti in svetosti; o tem pričajo številni ubožci, za katere je skrbela ko mati: nasičevala je gladne, žejne napajala, tujce oblačila. Bila je mati siromakov, opora hromih, vid slepcem, ljubeča tešilka sirot in vdov.« Star življenjepis jo slavi, kako je bila »v miloščini radodarna, v bdenju neutrudna, v molitvah goreča, v spokornosti ponižna. Božjim služabnikom je bila tako naklonjena, da jim je ponoči po služinčadi pošiljala podporo, kadar ni mogla podnevi, izpolnjujoč evangeljske besede, da naj ne ve levica, kaj dela desnica. Vrata njene hiše so bila slehernemu mimoidočemu odprta noč in dan. Mati sirot, tolažnica vdov, neutrudna

obiskovalka jetnikov, popolna v vseh dobrih delih.«

Bog pa hoče od svetih oseb posebno še trpljenja; v njem jih čisti in bogati. Tudi nad blago Ljudmilo se je trpljenje bogato stekalo.

Po moževi smrti so ji velmožje poverili vlado na mesto nedoletnega sina Spitihněva. Ko je pa ta l. 915. umrl, je zavladal njegov brat Vratislav, oče sv. Vaclava. Bil je vreden sin svoje svetniške matere; širil je krščanstvo med rojaki, modro je vladal in krepko odbijal madžarske navede. Poročil se je z Drahomiro, hčerjo kneza Lutičanov, ki je bila že iz mladega kristjana. Tudi ta drugi sin je sv. Ljudmili zgodaj umrl. Obilo so ji tekle solze za mrtvimi svojci. Vratislavov sin Vaclav je bil še deček, zato je vodila državo mati Drahomira, babica Ljudmila ga je pa moralala z drugimi vnučki in vnukinjami vred vzgajati. Dala ga je najprej poučiti v bogatem slovanskem cerkvenem slovstvu, potem pa še v latinščini; najbrž je sama osebno šla za njim na grad, kjer se je odgajal in šolal.

Nato se je pa začelo zanjo težko poglavje: snaha Drahomira je začela čimdalje bolj sovražno nastopati proti njej. Težko ji je dela taščina priljubljenost pri narodu in njen vpliv na otroke; vabilo jo je tudi Ljudmilino premoženje. Stvorila je lastno stranko proti njej in priključili so se ji bolj strastni poganski veljaki. Ko pa je Ljudmila zaznala za njeno rvanje, je krotko dejala: »Nečem vladati in ne maram najmanjšega deleža na tvoji oblasti. Prosim te samo, da mi dovoliš, svobodno služiti Bogu, dokler se ne dokončajo moji dnevi.« Umaknila se je na grad Tetin s svojim dušnim vodnikom Pavlom. Zle slutnje so se ji pa tudi tam vedno bolj množile; zločesta Drahomira ni odnehala od črnih nakan in 15. septembra 921 sta prihrumela v njeno spalnico dva poganska viteza, ki jima je bila izkazala nešteto dobrot, ter sta ji zadrgnila vrat s tančico, kakršno so tedaj nosile Čehinje. Ob smrti ji je bilo 61 let. Bog jo je kmalu začel slaviti s čudeži. Hvaležni vnuk sv. Vaclav je dal prenesti truplo svoje svetniške babice in vzgojiteljice v Prago v cerkev sv. Jurija k svojemu očetu, Ljudmilinemu sinu Vratislavu.

Že v poganstvu je bila kot dekletce in dekletce, še bolj pa po svojem krstu kot soproga, mati, vdova, babica in tašča vsestransko vzorna. Naj tudi naše Slovenke rade nosijo njeno lepo slovensko ime, pa posnemajo tudi njene kreposti!

Sveto maziljenje.

J. Žagar C. M.

»Če je kdo med vami bolan, naj pošlje po duhovnike Cerkve in naj molijo nad njim in naj ga mazilijo v imenu Gospodovem; in verna molitev bo bolnika otela in Gospod mu bo polajšal; in ako je v grehah, mu bodo odpuščeni.« (Jak 5, 14, 15.)

Sv. poslednje olje! Zakrament čudovite miline! Veselo sporočilo ob večernem žarenju zahajajočega solnca. Zakrament, ki ob ležišču bolečin šepeče tolažeče besede: »in Gospod mu bo polajšal.«

Gospod kaplan Janez je listal v svojih zapiskih in bral: »Na potu iz šole doidem krepko gospo, ki je šla proti cerkvi. Reče mi: »Prosim, naj takoj pride gospod župnik z Bogom k pazniku Ivanu v stari šoli.« — »Bi že prišel, pa ga ni doma; pridem jaz.« Gospa odvrne: »Je rekel, naj pride g. župnik in ne g. kaplan.« Nato sem ji naročil, naj gre domov in vpraša bolnika, če je zadovoljen, da pridem jaz, ali pa čakamo, da se vrne g. župnik. Dostavil sem še, naj pride povedat njen otrok, ker se mi je smilila gospa, ki je težko sopla. Že to, da je prvokrat sama prišla, je bilo veliko; priznati sem moral, da vera gore premika. — Kmalu priteče deklica, ki sem jo učil v šoli in razloži: »So rekli, da naj pride g. kaplan.« — Pohitel sem. Bolnik, drugače močan, je bil slab. Prejel je vse tri zakramente in ko sem mu podelil še papežev blagoslov s popolnim odpustkom za zadnjo uro, me je prijel za roko ter v solzah tako, da so vsi slišali, govoril: »Od svoje mladosti še nikoli nisem bil tako srečen kakor sedajle.« In držal je roko in je ni hotel izpustiti, saj mu je dala Jezusa in z njim sveti mir v hrepeneče srce.

Zdravje se je obrnilo na boljše. In žena je povedala, da je vsako jutro gledal proti oknu, da bi videl g. kaplana, ki je šel tam mimo v šolo. »Tako rad ga je videl.« Na spomlad je šlo čimdalje na boljše. Še večkrat je prejel sv. obhajilo. Nato pa se mu je nenadoma poslabšalo in je usahnil. — Mir njegovi duši in usmiljenje Gospodovo naj mu bo delež! Kako svetel je spomin na njegov odhod od nas.«

Spet je bral g. kaplan:

»17. maja 1928. V petek. V kapeli sem bral šmarnice. Nato so me poklicali v sobo k bolnikom. Mračilo se je že. V kotu je ležala gospa, ki je želela prejeti sveto poslednje olje. Sklonil sem se k bolnici in jo tolažil: »Če je koristno vaši duši, se boste po tem zakramentu hitreje pozdravili.«

»O, ne želim se pozdraviti, želim le, da bi prišla k Jezusu v nebesa,« je odgovorila z veliko odločnostjo. V sobi je bilo mračno; komaj sem razločeval črke v obredniku. Polglasno sem molil. Zraven so ležali drugi bolniki in nalahno odgovarjali: »Prosi zanj, prosi zanj...« Končaval sem priporočitev Bogu z zaupanjem: »On, njih Odrešenik, pokrepčuje svoje otroke tudi v trpljenju z nebeškimi tolažbami...« Prva postelja od bolnice je bila prazna, na drugi pa je ležala mlada gospa. Po črnih laseh je bila videti še mlajša. Okrenil sem pogled, ker sem čul, da pritajeno ihti. Z obema rokama si je pokrivala obraz in solze. Spomnil sem se, da je bila prejšnji dan pri sv. obhajilu. Zato sem pristopil in pozdravil. Zašepetala je: »O, tukaj je tako lepo! Jutri pa že odidem odtod.« Vsepo vsod se je čutil mir, mir Gospodov. Tako živijo in umirajo ljudje v miru božjem. Mir pa je v Bogu Jezusu, Odrešeniku.«

*

Obred sv. maziljenja. Mašnik pride v hišo in zakliče: »Mir tej hiši!« Medtem ko domači zunaj pred sobo molijo, se bolnik spove. Še enkrat pregleda svoje življenje. Sedaj, ko je kot popotnik na vrhuncu, jasneje gleda in sodi in prosi Boga odpuščenja. Žalostno je, če gre mlačen kristjan s sveta brez spovedi. Samo enkrat živimo in samo eno dušo imamo! Kdor pa gre s sveta brez spovedi, je pustil odprt račun.

In sedaj se bolnik z živo vero, upanjem in ljubeznijo pripravi na sv. popotnico. V čisto srce bo prejel Jezusa, svojega Zveličarja. In Jezus bo poživil trudnega in obteženega. Kako srečni smo, ko nam sveti prava Jezusova vera! Protestantje in drugi krivoverci nimajo tega zakramenta.

Umiral je Američan. Pri njem je bil pridigar neke krivoverske ločine. Bolnika je pokrival pot. Očividno mu je bilo težko. Izrekel je besedo: »Če bi dal 25.000 dolarjev za prezbitarijansko (protestantsko) cerkev, ali bi bil zveličan?« Mož ob njem, zakopan v temo krive vere, ni vedel. Čez čas je dejal: »Ne morem vam reči; vredno bi pa bilo poskusiti.« Kako temen odgovor. Kaka muka za umirajočega. V katoliški Cerkvi pa taka jasnost in gotovost!

Zakrament maziljenja izbrisuje tudi časne kazni, če ne vseh, pa vsaj velik del.

To je glavni učinek bolniškega maziljenja. »In Gospod mu polajša.« Če so bili človeški čuti omadeževani, so sedaj ozdravljeni in oprani. Kako primerno je Bog izbral olje za zunanje znamenje tega zakramenta. Olje ima namreč moč, da hladi in zdravi.

So pa še druge dobrote bolniškega maziljenja. Krepi bolnika v skušnjavah in trpljenju, podeli mu tudi telesno zdravje, če je koristno njegovi duši. Očiščuje ga grehov, izredno celo smrtnih grehov, če se jih bolnik ne more več spovedati, a se jih resnično kesa. Kesanje mora biti. Brez kesanja ni odpuščenja nikjer in nikoli. — Nekdo se n. pr. smrtno pregreši. Obudil pa je že kesanje, ker ima vsak večer, preden leže, navado obuditi kesanje. Zadene ga nesreča, da nezavesten obleži. Duhovnik pride in mu podeli sv. poslednje olje. Zakrament sv. poslednjega olja mu izbriše tudi smrtni greh, ker se ga je poprej kesal. Če bi pa ne bilo kesanja, bi sv. maziljenje ne moglo učinkovati.

Še nekaj je zelo važno za one, ki prejmejo ta zakrament v nezavesti. In ker nihče ne ve, če ga sam ne bo prejel nezavesten, je to važno za vse. Kakor za vsak zakrament, tako mora imeti človek tudi za ta zakrament namen, da ga hoče prejeti. V slučaju nezavesti namena ne more imeti, zato je potrebno, da ta namen vsaj enkrat prej v življenju obudi. Zadosti je, da je imel le enkrat v življenju željo prejeti ta blagodejni zakrament in da te želje ni nikdar preklical. Naj se torej vsakdo že sedaj preskrbi za slučaj nesreče.

II.

Znano je, kako bolnikovi bližnji dostikrat zavlačujejo in ne kličejo pravočasno duhovnika. Boje se bolnika vznemirjati. Tu in tam je pa zagospodarila verska mlačnost, ki pušča bolnika v nemar v najodločilnejšem trenutku. — Kako bolniki hrepene po duhovniku, naj priča sledeča zgodba.

H kaplanu pride gospa in mu pravi: »Glejte, g. kaplan, tam v ozadju je bolnik... Pa ni slab človek... Celo dober delavec je...« — »O kom mi govorite, gospa?« — »O tistem zidarju; od tukaj se vidi tja do hiše.« — »Dobro, dobro. Ali je nevarno bolan?« — »Ne bo dolgo.« — »Pridem takoj!« — »Gospod kaplan, nikar ne storite tega takoj.« — »Zakaj ne?« — »Ker bo slutil, da sem vas jaz nagovorila. In saj razumete... Morda bi kdo rekel, da imam premalo ozira... Kakor bi mu želela smrt...« — »Kako pa naj začnem?«

— »Glejte, čez dve ali tri ure pridite po oni poti. Tako se delajte, kakor da iščete malega Nikita, ki hodi k vam v šolo za krščanski nauk in ki stanuje na št. 12. Potem pa storite, kakor da ste se zmotili v številki in potrkajte na št. 27. Potem vam bo prišla odpret njegova žena... ali jaz... Bova tako uredili, da bova pustili vrata odprta in ker je postelja blizu vrat, se boste tako naredili, kakor da ste jo zagledali in bolnika na njej in potem boste vzkliknili: »Malega Nikita iščem... O, ali imate bolnika? In potem vas bomo morali pustiti noter. Vidite, zelo enostavno.«

»Ne preveč. Hvala, gospa. V dveh urah pridem...«

»A nikari ne povejte, da sem bila jaz pri vas,« — je še skrbela žena.

»Bodite brez skrbi,« je zagotavljal kaplan, ki je imel v zadnjih časih že več sramežljivih kandidatov za nebesa, kakor da je rešiti svojo dušo prav zadnja skrb.

Dve uri nato je šel kaplan malega Nikita iskat na št. 27, dasi je čisto dobro vedel, da stanuje na št. 12.

Ko je bil že čisto blizu, ga ustavi zopet gospa in mu skrivnostno reče: »Oprostite, da vas ustavljam. Zdaj greste k bolniku, kajne? Zelo slab je. Veste, z njegovo ženo sva se menili, da bo bolje, če nič ne govorite o malem Nikitu.«

Kaplan ni nič rekel.

»Izgledalo bi namreč, kakor da je domenjeno. Izmislili sva si drug načrt. Čujte! Ali ni res, da mislite vi potom Vincencijeve konference nekaj zidati za bolnike, oziroma sirote?« — »Res je.« — »No, vidite. In sedaj se delajte, kakor bi ga prišli vprašat nekaj glede cementa... Koliko bi ga bilo treba in take stvari...«

»A tako mislite,« se je zamislil kaplan.

»Pa hitite,« je silila gospa, »mu je slabše in mislim, da ne smemo zamuditi nobenega trenutka.«

Končno pride kaplan na št. 27... Pozvoni... Srce mu je nekoliko vznemirjeno.

Že se odpirajo vrata. Žena bolnikova je. Pomežikne z očmi in čisto na glas zakliče: »O, dober dan gospod župnik. V čem imamo čast govoriti z vami, gospod župnik?«

»Preveč časti, sem le kaplan. Prišel sem...«

Medtem pa se je iz dna polmračne sobe že čisto razločno utrgal glas: »Župnik?... Oh, vendar!... Ali ni mogel priti že prej... Da je le tu.«

Kaplan je vstopil in bil pri njem kot služabnik Najvišjega, vse drugo je odpadlo. In v dušo bolnikovo se je vrnil mir Gospodov. Gospod je objel zemskega potnika.

Kličimo duhovnika pravočasno, ko je bolnik še pri zavesti. Ne bojmo se in nikar ne imejmo nespametnih svetnih ozirov! V rokah božjih smo. Je pa nauk sv. Cerkve, da ta zakrament koristi tudi z a t e l e s n o z d r a v j e bolnikovo, če je koristno njegovi duši. »Gospod mu bo polajšal...« Torej, zakaj bi se bali tega zakramenta?

Bl. Bernardka Subiru-ova, srečna deklica iz Lurda, je prejela ta zakrament večkrat, menda sedemkrat. In vselej se je po prejemu naglo pozdravila. V zadnji bolezni so ji zopet rekli, da je čas za sv. poslednje olje. Videli pa so ji na obrazu, da ji je malo težko. In čudili so se: zakaj se zdi, kakor da se brani, saj je tako sveta? Pa so jo vprašali, zakaj bi ji bilo težko? In rekla je: »Mislila sem, da me bo ta zakrament tako hitro zopet pozdravil, kakor me je prej; in sem se bala...«



Božja Mati.

Gregor Mali.

*Ti, o Marija, si čudežni cvet,
tvoja vonjava napaja ves svet,
lilija bela srce ti odeva,
božja ljubezen ti dušo obseva.*

*Ti Vsemogočnega divni si kras,
večne Modrosti najlepši izraz,
tvoje telo je nosilo Gospoda,
v milost odeta vsa tvoja so pota.*

*Mi smo otroci temè in gorja,
nagnjenje hudo nam v dušah divja.
Roka naj tvoja, Marija, nas vodi,
varuj nas greha na zemeljski poti!*

Moja Mati.

Gregor Mali.

*Kadar mi dušo
krivda teži,
v ranah slabosti srce krvavi,*

*k Materi svoji tedaj se zatečem,
»Mati pomagaj,«
vdano ji rečem.*

*Mati ljubeče odpre mi roke,
bolnega sprejme na svoje srce.*



Kvaterni teden.

P. Mihael Mlekuž O. S. B.

Meseca septembra (tretji teden, t. j. po soprazniku povišanja svetega križa, 14. sept.) imamo jesenske kvatre. Kvaterni tedni majo ime od latinskega imenovanja »Quatuor tempora«, kar pomeni štiri letne čase. Sv. Cerkev je namreč vpeljala — povsem soditi že za prvih časov krščanstva — početkom vsakega letnega časa teden, ki mu je dala posebno posve-

čenje.¹ Ti tedni nas opozarjajo na dolžnost, da se je treba stalno pokoriti za napake in pregrehe, ki z njimi žalimo božjo Svetost ter izzivamo pravično jezo božjo.

¹ Ti tedni (kvaterni) so: tretji v septembru — jesenski kvatri; tretji teden v adventu — zimski kvatri; drugi teden 40dnevnega posta — pomladanski kvatri; teden po binkoštih — poletni kvatri.

Da zadoščujemo božji Pravičnosti, zapoveduje sv. Cerkev ob nekaterih dneh kvaternih tednov zdržnost in pritrgovanje.

Kvaterni tedni imajo pa še drugo nalogo: opozarjajo nas, da se vredno zahvaljujemo dobrotljivemu Bogu za vse darove in milosti dušne in telesne, ki smo jih tekom enega četrletja prejeli. Jesenski kvatri nas še posebno spominjajo na zahvalnost, ki smo jo dolžni ob žetvi in sploh za darove na polju in vrtu. Zibelka naše svete vere in Cerkve je v deželi ob vzhodnem Sredozemskem morju, kjer so poglavitni pridelki žito, vino (sadje) ter olje. Zato se sodi, da je vpeljala sv. Cerkev v prvih stoletjih najprej tri take zahvalne tedne: koncem maja, meseca septembra in decembra. Zdi se, da je bil četrti zahvalni teden vpeljan nekoliko pozneje in nastavljen početkom 40 dnevnega posta.

Tudi poganski narodi so imeli zlasti v jeseni zahvalne slavnosti na čast svojim poljskim bogovom, a te slavnosti so bile združene z neizmernim uživanjem in z razuzdanimi veselicami. Katoličani pa kažemo svojo zahvalnost vsedobremu nebeškemu Očetu s tem, da pomnožimo svoje redne molitve, da od naklonjenih sadov in darov nekoliko darujemo revežem in v dobre namene, da vračamo Bogu s podpiranjem cerkve in njenih naprav. Poleg tega pa si tudi s postom zagotavljamo božjo naklonjenost za bodoče, hkrati pa na ta način zadoščujemo Bogu, ki kljub naši grešnosti po očetovsko za nas skrbi.

Kakor poroča sveti papež Leon Veliki, so pobožno navado kvaternega posta v rimski Cerkvi vpeljali že v apostolski dobi. Ko se postimo, se dvignemo bliže k Bogu ter prejemamo notranjo moč, da lažje premagujemo svoje strasti in napade

hudobnega duha. Post je hrana kreposti; zdržnost rodi čiste misli, krepí voljo in utrjuje dobre sklepe.

Kvaterni postni dnevi so pa poleg tega še v ozki zvezi s posvečevanjem novomašnikov in z delitvijo svetih redov, ki jih — če le možno — prejemajo kandidati svetega mašniškega stanu ob kvaternih tednih. Dobri verniki naj prav ob teh dneh s svojo duhovno materjo, sveto Cerkvijo, molijo, naj se postijo v ta namen, da bi Bog obudil mnogo duhovskih poklicev med nami, in da bi duhovnike s svojo milostjo obsipal ter jih potrjeval s svojo pomočjo v težki in odgovorni službi. Saj je Jezus sam naročal svojim učencem: »Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev!« (Mt 9, 38.) To naročilo velja kolikortoliko tudi nam.

Nas, kot posebne častilce Marijine, še posebej veseli dejstvo, da je vsaka kvaterna sreda na poseben način posvečena nebeški Materi. Ta dan je vselej tako zvana »štacija«, t. j. slovesna služba božja v najlepši Marijini cerkvi v Rimu: »S. Maria Maggiore«, znana pod imenom Marija Snežna. V tej cerkvi se je svoj čas vršilo tudi glasovanje, ko so rimski verniki odločali, če so duhovski kandidati bili vredni te časti, ali ne. Že tedaj je torej sveta Cerkev priporočala svoje mlade služabnike božjemu in Marijinemu varstvu.

Naj nebeška Mati tudi nam pripomore, da se bomo vsekdar dobro pripravljani udeležili nebeške pojedine, h kateri nas vabi obhajilni spev svete maše na kvaterno sredo v septembru: »Jejte in pijte, kajti svet je Gospodov dan... Veselje v Gospodu je naša moč!«



Abiturient.

And. Orehek.

I.

Gospod Gašper Petrič, župnik v Zalesju, je ravnokar odmaševal, postavil kelih v omarico in se začel razpravljati. Ministrant Lojzek je šel ugašat sveče, pogrni oltar in dolivat mogočno svetiljko večne luči, župnik pa ni počakal, da bi se razpravil. Še v albi in prepasan s cingulom se zgrudi na klečalniku: »Gospod Jezus,

že 25 let me hraniš s svojim telesom in svojo krvjo med daritvijo nove zaveze. Ubog grešnik sem, toda tvoje usmiljenje je neizmerno. Že četrto stoletja mi samo daješ. Kdaj boš začel jemati, Gospod? Lasje so mi izpadli in osiveli, ti pa vedno le daješ. Napolnjuješ mojo dušo s srečo, ki je doumeti ne morem. Bodi tisočkrat zahvaljen, da si me tako nevrednega ven-

darle poklical pred oltar, da si pravočasno razsvetlil mojo mlado pamet in naravnal moj korak v semenišče.«

Gospod Gašper je bil mehka natura. Tiščal si je obraz z rokami, med prsti so mu pripolzele solze hvaležnosti in notranje miline. Zamislil se v leta, ko je bil abiturient, kako so ga vabili na visoke šole. »Pojdite na Dunaj, vzdrževala vas bom,« mu je govorila iz boljših krogov gospa. »Ko doštudirate, boste mojo Marico poročili.« »Imam strica v Gradcu,« ga je napeljevala mlada vdova po državnem logarju, ko je bil kot abiturient v družini vpokojenega stotnika inštruktor najmlajšemu sinu. »Pri stricu boste imeli vso oskrbo. Tudi z denarjem vas bom podpirala. Ko boste po državno nastavljeni, se bova vzela, da bosta moja sinčka imela moškega vzgojitelja.« Gašper pa je junaško odbijal te in druge napade na prostost svojega srca. Pred očmi mu je stala umirajoča mati. »Gašper, ne pozabi na Marijo,« je težko izgovarjala. »Ne pozabi, da sva skupaj romala v Hribce k Žalostni Materi, ne pozabi, da sem te vodila v Vahtenberg tam za Moravčami h kapelici roženkanske Marije.« »Mašnik bom, mama, nič drugega kakor mašnik,« je ihtel šestošolec Gašper v odejo, ki je pokrivala shujšano, od trdega dela izmozgano, tako neizrekljivo drago mu telo umirajoče ljubljenske. Potem se je revica onesvestila, se zopet zavedla, ga objela še enkrat z globokim, dolgim, mehkim pogledom in ugasnila. Tudi v Gašperju se je utrgala duša kakor bi hotela pohiteti za materino. Zdirjal je na Starino, kjer je nekaj pasel govedo svojega očeta, rval si lase in z glavo butal ob ostro, zmrznjeno grudo. Vse to mu stopa pred dušo, ko napol razpravljen želi izmoliti zahvalo po sveti maši. »Mama moja nepozabljena, glej, mašnik sem že petindvajset let. Nisem sicer vreden, na tisoče bolj vrednih duhovnikov služi sveti Cerkvi; ali nikdar nisem šel pred oltar, ne da bi objokoval svoje zmote, ne da bi mislil náte, ne da bi čutil moč tvoje priprošnje pri Bogu, ti svetnica, ti edina moja ljubljenska. Tvoje kosti so že davno sprhnele, tvoja duša pa čaka na mojo, da se združi z njo v neločljivi ljubezni. Glej, mamica, siv sem postal, prihajam, že prihajam.«

»Striček, na kolodvor bo treba poslati po profesorjeve in po naše. Mudi se že.«

Mlada roka se rahlo dotakne váse zaptopljenega duhovnika, ki plane kvišku.

»Ah, saj res! Čisto sem pozabil. Ali je hlapec že pripravljen, Ivan?«

»Že.«

»Kar zapreže naj, takoj bom v župnišču, kratko molitvico še, pa sem tam. Kar zaprezite!«

V naglici se razpravi, odmoli še »Duša Kristusova, posveti me«, pa odhiti za Ivanom, svojim nečakom, abiturientom ljubljanske humanistične gimnazije.

Abiturient! Ves teden si je debelušna župnikova sestra Marička, ki mu je gospodinjala, ubijala glavo, preden se je naučila te besede. Povedali so ji, da pomeni študenta, ki je napravil osem šol.

»Potem si ti tudi abiturient, Gašper,« je pohvalila svojega brata. »Saj si že davno napravil osem šol.«

»Ravno zato nisem več abiturient, ti modra glavica. Abiturient je dijak samo nekaj mesecev po maturi, preden začne študirati na univerzi.«

V Maričkini glavi so se pojmi zveržili, da končno ni ničesar razumela. Jasno ji je bilo le, da pomeni ta beseda nekaj hudega, ko je moral ubogi Ivan celih osem let po šolah hlače trgati, da je postal abiturient. Marička je ljubila ves svet, študente še posebej. Kar sovražila je besedo, ki mladim fantom toliko hudega prizadene. Ko je včeraj domači koštrun udrl iz staje in popeljal sladkosnedne svoje tovarišice v zelnik nad solato, da je veselo hrustalo pod srebrnimi zobčki, je razjarjena Marička udrihala po njegovem hrbtišču in vpila: »Jaz ti bom pokazala, ti grdi abiturient ti! Kaj bom pa ljudem dala, ko bo naš gospod srebrno mašo bral?«

Ko se prikaže gospod Gašper iz zakristije, stopi prédenj Vrbanov Peter z okrvavljeno, s cunjami povezano roko. »Kaj imaš, Peter? Si se morda tepel ponoči?« »Nisem se, gospod, saj me poznate. Kosil sem v laz. Ko sem brusil, mi je izpodrsnil kamen, in prerezal sem si roko. Pomagajte, gospod, zelo me boli, veliko krvi mi je odteklo, za zdravnika nimam denarja.« »Mater podpiraš, dober fant si, kar razvij!« Imel je prerezano dlan do golih kosti. »Ubošček! Pojdi z menoj! Rano izpereva, arnike gori in pravilno obvezo, čez teden dni boš zopet kosil. Ej, mlada kri!« Ranjenca pa mora prepustiti Marički. V veži je že pol ure nanj čakala mlada Podulčarica. »Kosce imamo, gospod župnik. Nekaj denarja bi rada iz posojilnice.« Že stokrat je gospod Gašper v cerkvi povedal, naj se ljudje držijo uradnih ur in zadržnih pravil, ali pomagalo ni dosti. »Ko imate pa kosce! V nobenih pravilih ni povedano, kaj je storiti v tem slučaju. Pojdi z menoj, do-bila boš svoj denar.«

»Kdaj boš pa zajtrkoval, gospod?« se oglasi sestra, ki obvezuje Petra.

»Kadar bom lačen, Marička.«

Podulčarica se je poslavljalala. Ni pa še župnik iz dnevnika prepisal dvignjene vloge v glavno knjigo in razdelnik, ko potrka in obenem vstopi Matija Štupnik iz Podgore, ugleden mož. »Toneta bi rad na dopust dobil, gospod, napravite mi vlogo na komando, če utegnete, prosim.« »Podulčarica, le mnogo nakosite, da bo kaj klaje pozimi. Z Bogom! — Vi pa fanta na dopust, Štupnik? Takoj bova napravila, samo trenutek počakajte, da odpravim hlapca na kolodvor. Pridejo sorodniki: bratranec profesor z družino in brat Janez, Ivanov oče, in še kdo. Tukaj je včerajšnji dnevnik, Matija, pogledjte ga nekoliko, da pridem nazaj. Kar tu v pisarni počakajte, poštenjak ste, zapam vam.« In že zdirja po stopnicah, kakor da mu je dvajset let. Hip pozneje zdrdra domači brek z dvorišča. Hlapec Matevž kroti preiskre konje: »Le počasi, fantje! Če vlak zamudim, naj gospoda počaka! To bi vpila teta Marička, ko bi ga zamudil. Hi!«

Župnik porabi priliko in se zglesi v kuhinji. Ko zajtrkuje, se Marička skrivnostno obrne nanj: »Kaj praviš, zakaj je naš fant letos tako molčeč? Ne spraviš besede iz njega. Druga leta se je smejal, kričal, vozil kolo, razbijal po harmoniju, vsa hiša ga je bila polna, letos pa kar molči. Ali je bolan, kaj praviš?«

»Kaj bo bolan, saj vidiš, da je zdrav. Abiturient je, zato molči. Se mu že razveže jezik.«

»Oh, ta hudobna abiturientarija! Saj sem vedela, da bo nesreča.«

»Ne nori, Marička! Abiturient mora vendar premišljevati, kam se bo odločil, ali pojde za duhovnika ali bo študiral kaj drugega.«

»Da bi bila le Jerica že kmalu tukaj. Ivan ima svojo mater zelo rad. Vzele ga bova v delo: ali v semenišče ali pa je naša ljubezen pri kraju.«

»To ti povem, Marička, nobene sile ne smeta delati fantu. Sam naj se odloči popolnoma svobodno. Prisiljeno še kislo zelje ni dobro. Molimo zanj, drugega nič. Če se odloči za semenišče, bomo veseli, če pojde študirat medicino, kakor menda želi,

bomo pa dohtarja imeli v hiši, podpirali ga bomo in radi ga bomo imeli prav tako, kakor da nosi kolar.«

Marička globoko vzdihne in si misli svoje, brat pa odhiti v pisarno.

»Veliko dela imate, gospod,« se vzdrami Štupnik iz časopisa. »Nisem rad prišel



Slična na Dolenjskem.

Žalostna Mati božja.

danes, ko si lahko mislim, da ste zaposleni. Pa sila kola lomi.«

»Dela je vedno dosti, Štupnik, ne samo danes. Delo je dar božji. Kaj bi bilo z nami, ko bi dela ne imeli! Po pravici vam povem, da sem Bogu tudi zato hvaležen za svoj duhovski stan, ker imam veliko in tako različnega dela. Razlika mika. V pastirstvu na kmetih je skoraj vsako uro drugo delo: cerkev, brevir, pisarna, šola, bolniki, kmetija, posojilnica, Marijine družbe in tako naprej, da si moram dostikrat napraviti

dnevni red, če hočem, da pride vse na vrsto, kar je za tisti dan potrebno.«

»Tudi počitek je potreben, gospod. Danes ga ne bo. Čaka vas obhajilo na Tolsti vrh.«

»Počivali bomo v grobu, Matija, tam bo počitka zvrhano mero in čez. Pa kdo je bolan na Tolstem vrhu?«

še nekaj mesecev, potem pa legla in pričakovala smrti kakor pohlevno jagnjiče, zaklano na žrtveniku rojstne domačije.

»Kako si dober, Gospod Jezus,« je šepetal župnik Gašper, ko je urno korakal v hrib in k sebi pritiskal burzo s pozlačeno kapsulo, ki je pod podobo kruha v nji počivalo Telo Odrešenikovo. »Pokrepčat hi-



Hel. Vurnik.

Sv. Ljudmila.

Last L. Zabrel.

»Kmetova Rezika vas hoče še enkrat imeti. Menda gre h kraju. Vsakčas bo tukaj Anžkovec s svetiljko.«

Rezika je bila 22 letna hči trdnega gospodarja v poldrugo uro odaljeni hribovski vasi. Mati ji je umrla, ko je bila še otrok. Starejša sestra se je omožila na Žvirče. Za njo je prevzela gospodinjstvo na obširni domačiji. Z materinsko ljubeznijo je skrbela za očeta in oba brata, pridna kakor mravljica, vsa strpljena in izsušena od trdega dela. Pri neki parnji se je prehladila. S težko muko je pri delu vztrajala

tiš svojo izvoljenko, da revišče ne omaga pod pezo smrtne groze. In jaz sem Tvoj nevredni ministrant. Ko bi bil doktor medicine, kakor sem v mladosti včasih sanjal, kaj bi mogel danes dati ubogi Reziki, ko njeno telo že skoraj razpada? Ker pa sem doktor božjega zdravilstva, me ubožica z veseljem pričakuje kot božjega poslanca, ki ji edini na vsi zemlji še morem pomagati.« Gospod Gašper pospeši kokrake, da se mu je Anžkovec z obhajilno svetiljko komaj umikal.

(Dalje prihodajč.)



Slovenskim materam v premislek.

Ivan Vekov, Beograd.

V izpopolnilo tega, kar smo lani pisali o službenih razmerah in moralnih nevarnostih, katerim so izpostavljene Slovenke, ki dojdejo na jug, naj dodamo še naslednje poročilo iz Beograda:

Resnično je, da je vsaka služkinja izpostavljena v sedanji moderni družbi največjim nevarnostim. V velikomestnem življenju uslužbenka ne postane član družine, marveč stroj, ki vrši toliko časa svoj posel, dokler se ne izrabi. Služkinja išče službe radi zaslužka; gospa, ki jo sprejme, zahteva, da je dekle delavno in stvar je končana. Dekle ne vpraša, kakšna je družina, gospa ne, kakšno je dekle. »Koliko plačate?« — »Kaj znate, ali ste za delo?« To se navadno vprašuje. Za npravne dobrine se ne briga ne ena in ne druga. Posledice so večkrat za služkinje večinomoma uničujoče. Mnogo takih je v Beogradu iz vrst naših deklet. Znano je, da je bila pred vojno iskana slovenska služkinja radi pridnosti in poštenosti. Pridno slovensko mladenko še danes z veseljem sprejemajo v službo.

Zalostno pa je, da se danes o slovenskem dekletu razširja v Beogradu edino le slab glas. Nekateri celo trdijo, da so Slovenke najslabše v primeri z dekleti drugih narodnosti.

Sicer ni res, da so Slovenke najslabše. Veliko število poštenih in dobrih ne vidijo, vidijo pa samo propale, namreč one, ki prinesejo otroka h krstu. Gotovo je, da se je naselilo mnogo slabe robe iz Slovenije v Beograd. Prišlo pa je tudi lepo število dobrih deklet, ki so Sloveniji v čast.

Zalostno je, da mnogo Slovenk drvi naravnost v pogubo. V neki gostilni, ki ima nad vrati desko z Bledom (za vabilo), se zbira precejšnje število pevcev in pevk — vojakov in Slovenk k zabavi, pogovoru, petju. Nehote se na ulici ustaviš, ko slišiš iz gostilne slovensko vpitje. Tu se zbira material, ki ni na dobrem glasu. Tudi kako dobro jabolko tja zaide in tam segnije.

Vprašujemo se, odkod to, da mnogo Slovenk zabrede. Vzroki so najprej pri dekletih samih, pa tudi pri delodajalcih.

Prvi vzrok, da dekleta propadajo, je ta, da je mnogo takih, ki od doma nimajo zadostne verske vzgoje. Dekle, ki od doma ne prinese v svet trdne npravstvene podlage — propade. Dobra krščanska dekleta kljubujejo vsem nevarnostim, če le tudi v tujini izpolnjujejo verske dolžnosti. Za to imamo krasne vzorce naših deklet tudi v Beogradu.

Drugi vzrok je lahkovernost in lahkomišelnost. Dekle misli, da je vsak poštenjak, samo da ji da dobro besedo. Sama ne ve, kdaj je zašla predaleč.

Tretji vzrok je nevednost in nepoznanje mestnega življenja. Nevarnosti so na deželi, a veliko več jih je po mestih.

Toda niso vedno samo dekleta kriva svoje nesreče, marveč tudi služba, sama je združena z najrazličnejšimi nevarnostmi. Dekle nastopi službo v družini, ki je popolnoma svobodomiselnna v vseh ozirih. Izvrševati mora dolžnosti, ki jih katoliška npravstvenost prepoveduje. Tako n. pr. po mnogih službah zahtevajo, da mora služkinja v kopalnici gospoda in gospo in druge moške osebe umivati. V takih razmerah tudi najboljša zabrede. Koliko je brezvestnih gospodarjev, ki naravnost izrabljajo uslužbenko, nato jo pa vržejo na cesto! Dekle je vlačuga — gospod »pošte-



Beuronska šola.

Sv. Mihael.

njak«, ker je gospod. Znani so slučajji, ki so naravnost vnebovpijoči.

Prezreti pa tudi tega ne smemo, da katoliško življenje v Beogradu samo številčno raste. Beremo sicer in slišimo, kako katoliki v Beogradu krasno napredujejo. V resnici pa tega ne najdeš. Za dekleta je nekoliko preskrbljeno v društvu »Samostalnih djevojaka«. To društvo pač ne more dati v versko-nravnem oziru tega, kar bi nudila dobro orga-

nizirana Mar. družba. Na vsak način moramo podvojiti skrb za naša dekleta. Slovenske matere premišlujte!

*

Opomba uredništva. Kakor se nam je sporočilo, je zaprosil g. T. Ulača, mestni kaplan v Beogradu, za naslove slovenskih deklet iz ljubljanske in lavantinske škofije, ki so v Beogradu. Odgovorov še pričakuje; doslej so se odzvali le posamezni uradi.



Prepobožna?

Janez Langerholz.

»Oh, ti nesramni posli! Kar od nikoder jih ni. Snedel bi se človek od same jeze in togote!«

»Kaj pa je spet, mati, kaj?« se je navadno vmešal v vsakotedensko nedeljsko jezo Robnikove matere njen mož. Sicer je dobro vedel, odkod prihaja grom, odkod bliski jeze in huda ura, vendar je malo podrezal in pobaral, da je začel pogovor in da se je prej razlila ploha.

»Še vprašuješ?« je začejala ona. »Menda vendar nisi slep in gluhi? Izpreglej vendar! Nedeljo za nedeljo vedno isto ponavljam in pojem: »Do večerje vsi doma! Po večerji k živini, potem k molitvi in po molitvi k počitku, da bomo mogli jutri zdravi na delo.« Pa jih ni in jih ni. Kdo ve, kje popiva Janez, kje se potepa Roza, kje nori Katra! Živina pa lačna in žejna,

ali naj pa dela gospodar in pomaga naj mu gospodinja; zraven naj pa še plačujeta take postopače. Jutri, ko bo čas delati, bo pa vse bolno. Pa bi se človek ne jezil!«

»Prav imaš, mati. Spomnila si me. V hlev moram. Moji so konjički, moja je živinica.«

»Saj pravim! Ti jim pa še potuho držiš. Delaš mesto njih in nič jim ne rečeš. Kaj bo dejal Bog? V tvojih rokah so. Zato pa je tako.«

»Saj veš, mati, kako je danes. Težko je dobiti dobrega posla; saj še slabega vselej ne moreš. Ko pa vse sili v mesto in v tovarne, pa še drugam po svetu. Če ostro nastopiš, ti pa odpove. Saj Janez drugače ni napačen človek, tudi Rozi in Katri ne morem nič reči in nič očitati; samo pratiko



Udeleženci dijaškega kongregacijskega zborovanja v zavodu sv. Stanislava.

bo treba popraviti. Ko bi nedelje ne bilo, pa bi bilo vse dobro.«

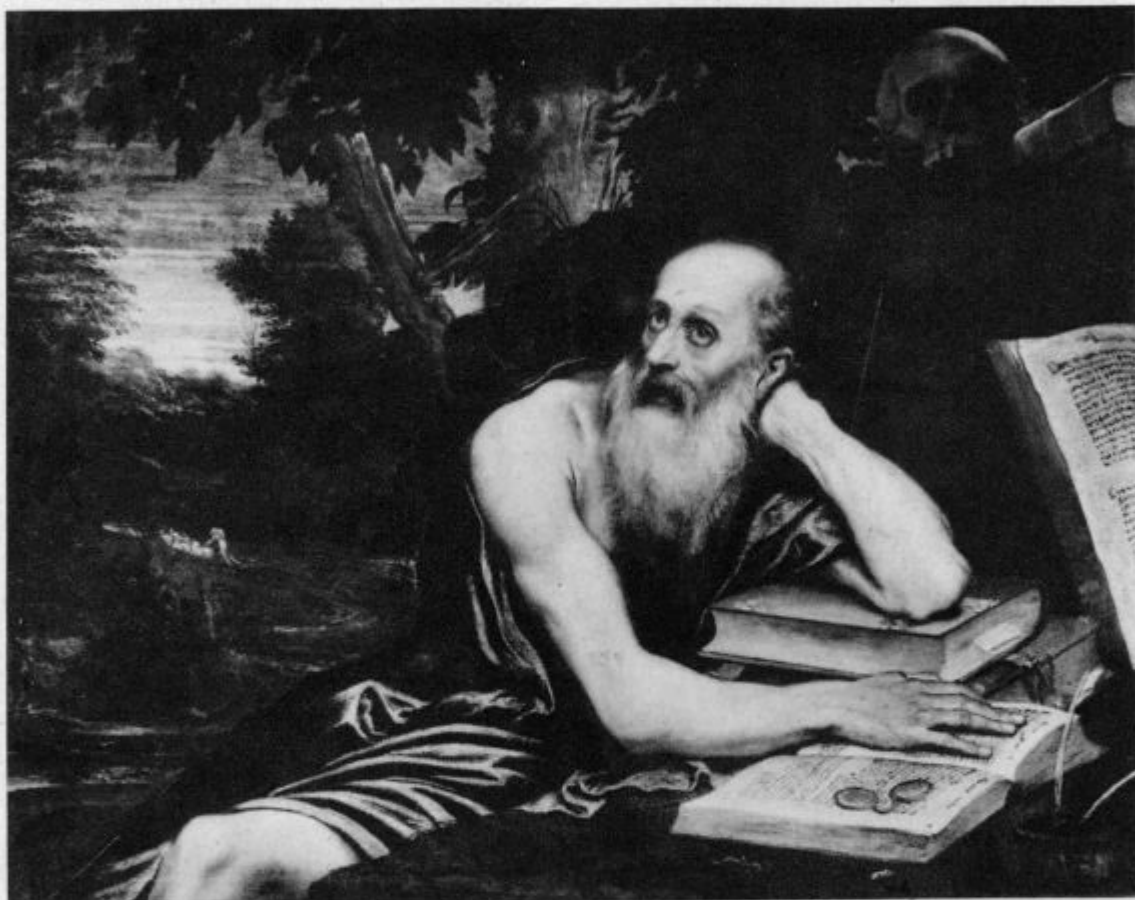
»In pa družčine. Ta nesrečna družčina, ki mladega človeka zapeljuje!«

»Mladi so pač. In mladi ljudje potrebujejo razvedrila. V družčini ga pa najdejo. Mora že tako biti.«

»Nazadnje mi boš rekel, da morava biti Bogu hvaležna, ker gre mladina v

»Oh, kam smo prišli! Posli gospodarijo, gospodarji pa služijo. Narobe svet.«

»Čakaj, mati! Ti bom pa še nekaj drugega povedal. Na ponudbo si imela svojčas Čepinovo Jerico. Pa jo nisi marala. Dejala si, da je zate prepobožna. Ti da hočeš veselih poslov, ne pa čemernih. Zdaj jo imajo pri Kopačevih. In zadovoljni so z njo. Pobožna je res; pa je le vedno ve-



Palma.

Sv. Hieronim.

Rim.

družčino, jaz pa moram delati. In še ti po vrhu. France! Saj sva bila tudi midva mlada, ali ne; pa vesela sva bila tudi rada, ali ne; pa sva vsaj vedela, kdaj je treba domov, ali ne? Zdaj pa nič ne vedo, koliko je v nedeljo ura. To pa dobro vedo, kdaj je konec meseca in koliko si jim še dolžan o sv. Juriju.«

»Veš, tako je, draga moja. Danes so ljudje vse premeško vzgojeni. Očetje in matere so predobri, prepopustljivi, otrokom vse dovolijo; zato pa tudi ti ne smeš poslom nič reči, če ne, si pa grd, umazan, pust in ne poznaš mladine.«

sela, vedno poje. Pa je tudi pridna in delavna, zadovoljna s hrano, z delom, s plačilom. Pa kako radi jo imajo otroci! Vedno so krog nje, skoraj rajši jo imajo kakor lastno mater. Kako jih pa tudi lepo uči!«

»Nikar mi ne govori. Veš, da bi jo rajši dobila danes nego jutri. Pa ne gre od Kopačevih. Sem ji že dodajala, pa je tudi denar ni premotil. Pravi, da ne gre od Kopačevih za noben denar. Petnajst let je že tam; kakor domača je, vse ji zaupajo. Jaz pa sem v tem času imela že več ko petnajst poslov in koliko je bilo med njimi

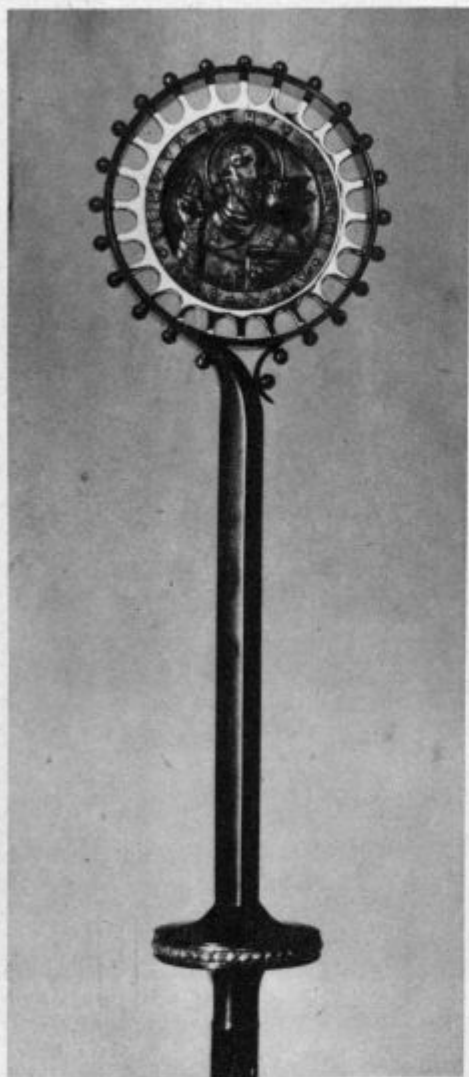
dobrih! Petnajst let jeze, mesto petnajst let zadovoljnosti.«

Cepinova Jerica ni bila hči premožnih staršev. Tiste bajeslovne ženske, ki jim pravijo Rojenice in Sojenice, je niso obdarile s cvetjem. Starši pa so ji dali tisto

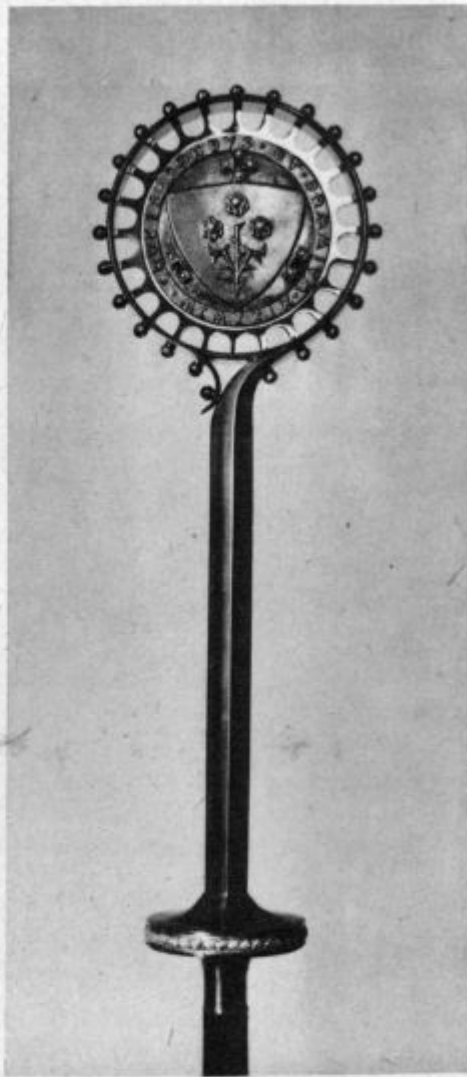
riji je postala ali vsaj hotela postati dekla dekle Gospodove.

Da, tisti govor! Vedno je plavala pred njo slika božje dekle.

Marija je dekla Gospodova. Ali ni prav, če si tudi otroci Marijini radi na-



Načrt arh. Vurnik.



Izd. Iv. Kregar, Ljubljana.

Pastirska palica (pastorale) novega pomožnega škofa ljubljanskega.

bogastvo, ki ga svet danes ne pozna in ne ceni, čeprav odtehta kupe zlata. Pravi se mu verno, zvesto in čednostno srce. S tem bogastvom se je podala z doma med svet, z njim je gospodarila kakor hlapec v sv. evangeliju, ki je pet talentov dobil in si z njimi pet novih pridobil.

Hrepenenje po tem notranjem bogastvu ji je odprlo tudi vrata v družbene prostore, našla je pot do Marije in po Ma-

denejo to ime? Če ostaneš v očetovi hiši, ali če moraš iti po svetu, povsod bodi dekla Gospodove dekcle.

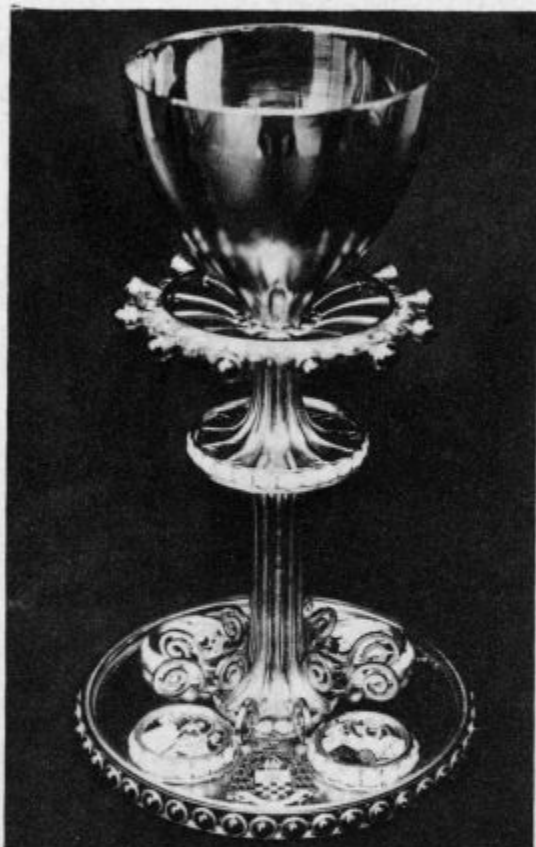
Marija je bila zvesta Bogu, in ta zvestoba je ni ovirala, da bi ne bila zvesta ljudem. Nikjer ne išče sebe, povsod dela le radi Boga. Radi Boga se poniža do pastirjev in jim radostno pokaže Njega, ki bo kdaj dobri Pastir, pokorna Bogu predstavi svojega Sina trem Modrim, v Egipet

ponese Njega, da tudi sam oznani prihod nove Luči v razsvetljenje nevernikov. Na božje povelje se vrača v Nazarét; naj tudi njena domovina spozna Njega, ki bo velik in Sin Najvišjega imenovan. Bogu je poslušna, ko gre s svojim dvanajstletnim Sinom v Jeruzalem, da ga tam za hip izgubi in da s tem nam vsem pokaže, kaj se pravi ljubeči duši biti brez Jezusa, da nam vsem odkrije globokost in velikost take nesrečne izgube. Ljubezen do Boga jo pripelje v

svetla luč radi Boga. Bog bodi začetek in konec vsakega tvojega dela. In če ti bo tuja hiša rezala vsakdanji kruh, ne pozabi, da moraš tudi v to hišo prinesiti Boga. Boga iščeta pri tebi gospodar in gospodinja, in nedolžno otroško oko se ozira nate in išče Boga v tvojih delih. Ali ga bo našlo? Dokler boš zvesta Bogu, boš tudi ljudem prav služila; kadar boš delala samo za zaslužek, bo padla tvoja zvestoba navzgor in navzdol: do Boga in do ljudi.



Načrt arh. Vurnik.



Izd. Iv. Kregar, Ljubljana.

Kelih, ki so ga padarili jugoslovanski škofje zlatomašniku-zagrebškemu nadškofu dr. A. Bauer-u.

Kano, da tam njen Sin na njeno priprošnjo razodene svoje božje veličanstvo in da se ga njegovi učenci oklenejo z vezjo vere in ljubezni, kakršne ni kmalu kje najti...

In taka bodi tudi ti, hči Marijina, dekla dekline Gospodove. Povsod, kjer hodiš in kjer prebivaš, se zavedaj, da te Bog tja kliče, ker te hoče tako imeti v svoji službi. V domači hiši spoštuj svoje starše in jim bodi pokorna, ker je to božja volja, živi v miru z brati in sestrami in bodi jim

Malo je danes zvestih poslov, ker najde tudi Bog malo zvestobe med ljudmi. Glej, da bo našel vsaj tebe.

S to sliko verne in zveste dekline Gospodove je odhajala Jerica v svet.

Svet pa je obsojal njeno vernost in pobožnost. Kaj hočemo? Saj je že davno tega, kar je celo naš pesnik-velikan Prešeren zapisal bridko resnico, da se je svet zaklel, da bo zaničeval čisto vest in dobro dejanje.

In Robnikova mati jo je potegnila tudi za svetom.

»Čemu mi bo dekla, ki bo posedala po cerkvah, jaz bom pa morala zanjo delati. Jaz hočem deklo za delo, ne pa za molitev. Bom že sama molila, kadar mi bo treba in kolikor mi bo treba. Dekla naj dela. Zato jo pa imam.«

Pa je najemala posle, ki niso bili ustvarjeni za molitev in ki so prišli v službo radi dela in radi zaslužka.

Radi zaslužka pač. Radi dela pa? Bogu res niso delali nadleže s svojo pobožnostjo; posedali so pa radi po krajih, ki so z Bogom in s cerkvijo že od nekdaj skregani, prihajali so domov pozno v noč ali pa šele zgodaj v jutro, z bolno glavo, s praznim srcem in nemalokrat nespособni za vsako pošteno in pametno delo.

Robnikovi materi se je zasvitalo. Spoznala je, da so zares pobožni posli vendarle blagoslov za hišo...

Odgovor na »Materino« pismo!¹

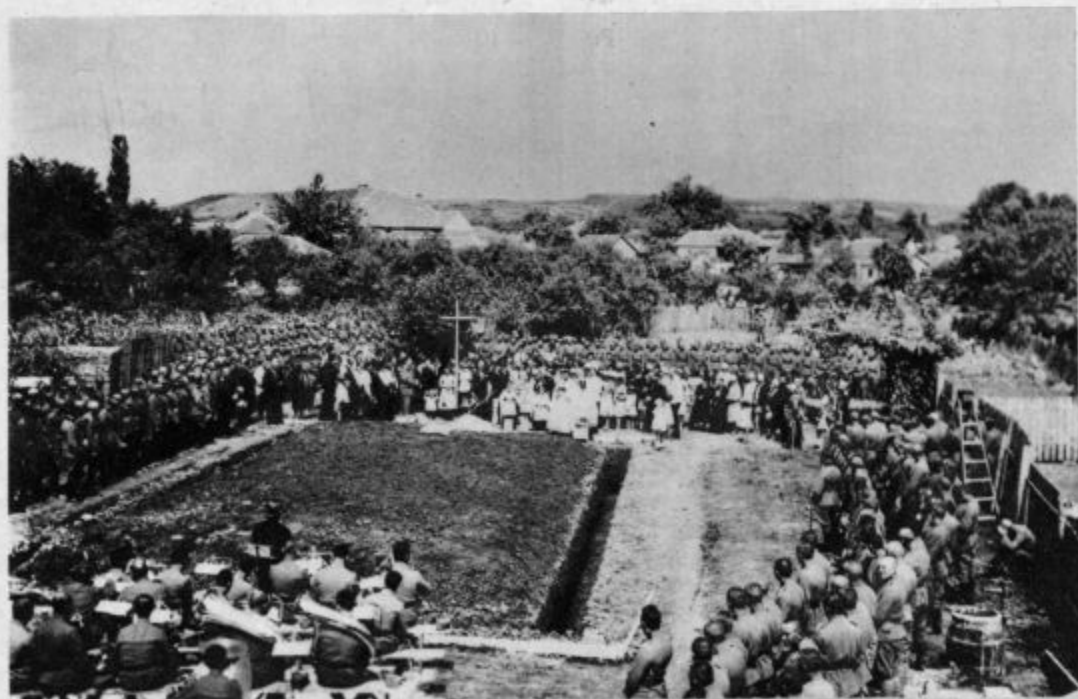
(Glej majniško številko »Bogoljuba« str. 114.)

O, Mati, pozdravljena, pozdravljena tisočkrat! Mati, ki ljubiš, odpuščaš in tolažiš, Ti veš, da mi rodna mati že davno spava v hladnem grobu. Zato razumeš, zakaj sem bila prišla k Tebi. Radostno si me bila sprejela v krdele hčera svojih; celih osemnajst let sem uživala Tvojo ljubezen in Tvoje dobrote. O Mati! Zakaj

¹ Objavljamo to izpoved slovenskega dekleta, ki služi na jugu, zaradi tega, da se dekliška mladina prepriča, kako prav je, če smo že večkrat svarili in klicali: Ne v tujino, so nevarnosti. Ob enem pa je to pismo živa slika jokajoče spokornice, ki je umevala besede v sestavku »Mati piše«: »Vsako razumem, vsaki odpuščam, vsako utešim.«

nisi takrat presadila mojega belega, nežnega cveta na rajske livade, da ne bi ga bil osmodil zlobni, zapeljivi svet. O Mati, saj veš za moje veselje v srečnih dneh: v ljubezni sem Ti rano v jutro rože nosila; po travnikih in gajih smo rožice brale, vence vile, Tebi v čast pesmice pele. To je bilo res rajske veselje nedolžnih deklet! O srečne vse, katere ste take še ostale!

Nisem sicer iskala ne plesov, ne svetnega veselja. Pa, o gorje! Premalo sem pazila, od kod prihaja volk v ovčji obleki. V svoji oholosti sem mislila, da tako trdno stojim, da me ves svet premagati ne more; a bližnja priložnost je hujša, močnejša,



Blagoslovitev temeljnega kamna za novo katoliško cerkev v Zaječaru.

kot še tako trdni sklepi. Saj poznaš, o Mati, moje srce, da nikdar nisem mislila greha storiti, niti zadnji dan ne. Oh, pa priložnost, grešna priložnost! Kako si strašna, kako človeka vsega zmamiš, da je kakor pijan in brez uma. Prišla je silna skušnjava; trikrat sem bežala pred volkom; pa otroci teme so bolj zviti, kakor otroci luči. Skušnjavec se zna sladkati, obetati, zaklinjati, pa tudi skrivati se pod plašč pobožnosti. O Mati, Mati! Da sem se mogla prepustiti svoji slabosti! O stršan in žalosten spomin!

Spoznam, o Mati: sama sem kriva.

O Mati žalostna, usmiljena, pred Tvojimi nogami kleči grešnica, objokana. Pa, Mati, čula sem Tvoj glas: »Vsako razumem, vsaki odpuščam, vsako utešim«, če se skesana povrne k božjemu Sinu.

Štiri dni sem spavala grešno spanje, peti dan pa sem se prebudila iz grešne omotice. Potok grenkih solz se je vlil po

licih; klicala sem: »O nesrečnica! Kaj sem storila! Jezusa sem zapodila, Materi nezvestobo storila, iz krdela nedolžnih sem odstavljena!« Hitela sem k spovedi, da bi mi bil v odkritosrčni obtožbi greh odpuščen, saj skesanih Bog ne zavrže. Hodila sem po gozdu, iskala brinjevih vej, da ž njimi bičam svojo grešno telo. Naglas sem jokala, da so bežale preplašene ptičice. Dve leti ni prišla več nobena pesem čez moja usta. Tretje leto šele se je nekoliko tolažbe vrnilo. In zdaj, ko sem čitala ljubeče pismo Matere v »Bogoljubu«, se mi je srce umirilo. Trdno sem prepričana, da je vse to nagrada Marijina za prejšnjo ljubezen do usmiljene Matere. Klečim pred Teboj deviška Marija in te milo prosim, da vsaj z eno roko objameš tudi mene, skesano spokornico. Še pljuskajo valovi skušnjav, o Mati, ne pusti me več v nesrečo!

(Dalje.)



Zgodbe Elizabete Canori Mora.

Janez Pucelj. — (Dalje.)

Modri mož, gospod doktor Mora, je prevedel, da je nerodno to letanje od enega stanovanja do drugega zaradi sinove bolezni, prevedel je, da ni bogve kako priporočljivo puščati poslom gospodarstvo in gospodinjstvo, četudi le za malo časa, in je sklenil, naj se sin Krištof vrne v njegovo družino.

»Tako se bodo zmanjšali stroški, medsebojna pomoč bo večja in veselje obojestransko. Da pa bosta z Elizabeto uživala popolno svobodo, boš imel stanovanje nad nami s tremi, štirimi sobami in je zvezal z našim s stopnicami. Tako bomo dve družini in vendar samo ena družina.« Tako je rekel gospod doktor Mora in tako se je zgodilo.

Elizabeta se ni dosti vznemirjala, da bo stanovanje v hiši gospoda doktorja Mora manj udobno in manjše kot v palači Vespignani; pač pa jo je zaskrbelo, da bo tako rekoč morala dati slovo svoji neodvisnosti in da bo morala vstopiti v tako številno družino s tako različnimi značaji

kot odvisna in podrejena in treba je bilo močne volje, da je premagala vse te misli in šla, ne le samo vdano, ampak veselo in zadovoljno z zavestjo, da je volja božja.

Doktor Mora jo je veselo pozdravil kot lastno hčer. »Pride naj še brat Frančišek; dal mu bom posebno sobo,« je rekel. Prav tako je storila njegova žena, gospa Agata. Tudi obe mlajši svakinji, ki sta Elizabeto dobro poznali, sta ji bili naklonjeni. Obe teti sta jo sprejeli z deljenimi čustvi in sta se držali, da ni vedela, ali sta zadovoljni ali nejevoljni. Starejši svakinji pa sta se koj zvezali zoper Elizabeto.

»Vrinjenka je, pa bo nemara še hotela kaj gospodariti,« je rekla prva.

»Vrinjenka je; treba jo bo izriniti,« je rekla druga in prva ji je pritrdila.

Elizabeta se je pa tudi sama imela kot vrinjenko, pa je ustrezala ne le vsem njihovim ukazom, ampak tudi željam in celo do poslov bila ponižna in jih je lepo prosila, če je česa potrebovala od njih. Ker je vedela, da je ljubezen do bližnjega Bogu

zelo prijetna, posebno še, če se moramo pri tem premagati, je celo obiskovala s svakinjami gledališče in koncerte, dasi so jo v srcu te stvari dolgočasile in ji bile zoprne zaradi Kristofa.

Kristofu je bivanje v očetovi hiši sicer olajšalo pot do poboljšanja. Ah, pa kaj, ko je tako težko! Bilo je njegovo po naravi dobro srce, ki se ni moglo ustavljati vabljujivim prošnjam bivše prijateljice. Ta je znala tudi pretiti, sklicevaje se na dozdevne pravice, ki jih ima do nje, če ga niso omamile priliznjene besede. Prišla so nova zapravljanja, novi dolgovi in ljudje, ki so se shajali v hiši gospoda doktorja Mora, so sem pa tja namignili Elizabeti o življenju Kristofovem vsaj napol in jo s tem ranili dvakrat, ker zdaj ni šlo samo za njo, ampak tudi za čast vse družine Mora.

Tedaj je Elizabeta porodila zdravo deklico. Gospod doktor Mora je bil ves iz sebe od veselja in je pripravljaval izredne slovesnosti za krst, ki je pri njem dobila deklica ime Marija Lucina.

Tudi Kristof je bil vesel. Obljubil je spet. Vsi so upali, Elizabeta najbolj.

VI.

Abraham je vstal jutraj, vzel kruha in meh vode, naložil Hagar na ramo, izročil ji dečka in jo odpravil. Ko je bila odšla, je blodila po bersabejski puščavi. In ko je posla voda v mehu, je posadila dečka pod eno izmed dreves, ki so bila tam. In šla je stran, sedla njemu nasproti, tako daleč, kakor nese lok; rekla je namreč: »Ne bom gledala dečka umirati.« In sedeč nasproti je na glas jokala.

I. Moz XXI; 14—16.

Po srečnem porodu je Elizabeta zbolela. Gospod dr. Mora, sam več zdravnik, je vedel, da ni ta bolezen le otroku v kvar, ampak da je tudi nevarna za življenje materino in je takoj sklenil, da bo vzel v hišo dojiljo.

O kako sta se uprli zoprni svakinji! Elizabeta je mir cenila nad vse na svetu in ni hotela biti vzrok nevolje, zato so se pogovorili, ona, mož in tast, in so izročili dete neki dojilji v Trastevere.

Devet mesecev je trajala Elizabetina bolezen. Bolnica je hvalila Boga za njo, zakaj spoznala je, da je za njeno dušo zelo zdravilna. V njej je spoznala svoje posvetnosti iz mladih dni in zazdele so se ji kot veliki grehi.

Ko si je nekoliko opomogla od bolezn, se je peljala v Trastevere gledat

svoje dete. O, bilo pa je vse shujšano, sama kost in koža, vse pokrito s hrastami in spuščaji. Takoj je poiskala drugo dojiljo. Posledica te bridkosti za mater pa je bila, da se je bolezen ponovila, da se ji je pridružila mrzlica, od dne do dne hujša, in Elizabeta je čakala s križem v roki, edinim svojim upanjem, previdena z zakrameti za umirajoče, svoje zadnje ure.

Kakor po čudežu je ozdravela in spovednik jo je opomnil: kakor je njej zdaj Bog življenje podaril, naj ga tudi ona njemu podari, pa popolnoma brez pridržka. Globoko so šle te besede k srcu in vso se je darovala Bogu. Tedaj je tudi začela tedensko prejemati sv. obhajilo. Kako je hrepenela, da bi se mogla še večkrat združiti z evharističnim svojim Bogom, pa bala se je prositi spovednika. Zatekla se je k Gospodu samemu in njegovi presveti Materi in iskreno prosila, naj navdasta spovednika, da bi ji dovolil, če je to njuna volja. Ko gre nekoč k spovedi, ji reče spovednik: »Nekaj v srcu me posebno priganja, da vam dovolim, da greste trikrat na teden k sv. obhajilu.« Vsa veselo iznenadena in radostno presenečena se srčno zahvali Jezusu in Mariji za to milost. Od zdaj je živela samo Jezusu. Z eno ali še več sv. mašami se je pripravila in zahvalila, kakor ji je pač bilo prikladno.

*

Nekoč je bila vsa kakor raztresena in mlačna in ni čutila nobenega pravega hrepenenja po sv. obhajilu. Prosila je Jezusa, naj ji vendar nakloni milost, da se bo pripravila, da ga bo vredno prejela. Tedaj je začutila ljubo vabilo: »Hči, pridi in prejmi me! Odpodi od sebe vsak prevelik strah! Moje vabilo te naredi vredno. Pridi in zadoščaj za žalitve, ki jih trpim v tem zakramentu!«

»Povej mi vendar, o božji Zveličar, s čim naj zadoščujem za žalitve, ki ti jih prizadevamo, jaz in toliko grešnikov, mojih bratov?«

• »Hči, ničesar drugega ti ni treba, kakor da daruješ vse moje zasluge mojemu večnemu Očetu.«

Tedaj je Elizabeta molila: »Večni Oče, darujem ti zasluge Jezusa Kristusa, tvojega Sina, milijonkrat v vsakem trenutku svojega življenja, pri vsakem dihu in pri vsakem utripu svojega srca, v zadoščenje za žalitve, ki ti jih povzročamo, jaz in toliko grešnikov, mojih bratov. Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom vedno bolj in bolj ljubila!«

(Dalje.)

Cvetka z Marijinega vrta.

Na praznik sv. Petra in Pavla se je preselila med nebeške pevske zборе Antonija K v a s iz Trzina. Pokojno so čislali vsi, ki so jo poznali, ker je bila tako ljubeznivo, blago, skromno in ponižno dekle. Njena plemnita duša ni bila zmožna žaliti. Bila je mehke in globoke narave, ter čutila v sreči in nesreči s svojim bližnjim. Iz njenih toplih oči sta sijali dobrota in ljubeznivost; za vsakega človeka je imela prijazno besedo. Vedno smejoča in zadovoljna je rada prepevala že od otroških let. V pesmi je našla veselje; pesem ji je dala uteho tudi ob urah bolesti...

Pri cerkvenem pevskem zboru se je uspešno in vneto udeleževala celih 18 let.

S svojim lepim glasom je proslavljala nebeško Mater zlasti v kongregaciji. Še na smrtni postelji je z bolnim, tihim sopranom poskušala peti: »Marija k Tebi...«.

Lansko leto še mladostno živahna in zdrava, je letos v zgodnji pomladi nenadoma obolela; a tudi v boleznih je ni zapustila njena živahnost. Upala je vedno, da

se ji povrne zdravje. »Solnce in zrak me bosta okrepila,« je tolažila samo sebe! Solnce pa se je skrivalo in nebo se je le solzilo, kajti zanjo ni bilo več pomoči... V poslednjem jutru njenega življenja se je zvedrilo nebo in solnce, ki ga je tako želela, jo je za slovo še poljubljalo. Toda z njegovimi žarki je priplul v bolniško sobo tudi mrtvaški angel. Njegov ledeni dih je ustavil utrip Tončkinega srca za vedno, potem pa odplul z njeno lepo in čisto dušo na božji vrt, kjer prepeva slavo božjo.

In položili so jo na mrtvaški oder, vso odeto v belo in rdeče cvetje. Cele množice ljudi so jo prihajale kropit ter ji prinašale cvetja. Kako je bila priljubljena, je svedočil pogreb. Kljub slabemu vremenu in delavniku jo je spremila dolga vrsta na farno pokopališče v Mengeš. Domači pevski zbor se je poslovil od nje z ganljivimi žalostinkami. Enako so zapele ob odprtem grobu tudi sestre, članice Mar. družbe, saj je bila pokojnica od svojega 14. leta zvesta kongregantinja.



— Naša avantgarda. Če nas vsak lep pojav, vsak četudi majhen napredek marijanskega gibanja veseli, smo se s tem večjo in s tem iskrenejšo radostjo zavzeli, ko smo čuli, da se je v treh gorkih julijskih dneh (od 22. do 24.) sešlo pod gostoljubno streho Stanislavskega zavoda v Št. Vidu nič manj kot 355 odločnih, zavednih, pa tudi srečnih Marijinih sinov iz dijaških vrst. Prišli so, — kakor je v pozdravnem, pesniškem govoru naglašal osrednji voditelj Marijinih kongregacij kanonik msgr. dr. Al. Merhar, — »da si utrdijo in poglobijo marijansko življenje«. Med mlade junake, ki bodo nekoč svetle zvezde med našim izobraženstvom, je pohitel pomožni škof dr. Rožman takoj drugi dan ter po cerkvenem govoru o »našem posvečenju« opravil sveto daritev za kongreganiste. Podarili so mu krasen kip žal. Matere božje. V zahvalni besedi je rekel: »Zahvaljujem se vam za »Mater Doloroso«, ki naj nam vsem v skupnem delu za kraljestvo božje postane »Mater gaudiosa« — Mati veselja!« — Čez dan so imeli odlični zastopniki raznih dija-

ških kongregacij tehtna predavanja, ki so vsa užigala nov ogenj ljubezni do Marije v srcih navzočih. Tretji dan je veliki zbor poln navdušenja sprejel v svojo sredo prevz. vladiko dr. Jegliča, ki je opravil zahvalno daritev, med katero so udeleženci skupno pristopili k svetemu obhajilu. Prejšnji večer so gostje priredili razvedrilo pod naslovom »Naš veseli večer«. Zadnji dan jih je pa okrog 70 poromalo s svojimi voditelji kljub hudi vročini k Mariji na Šmarno goro, kjer so imeli sklepno zborovanje. — Naj bo in ostane to mogočno zborovanje naših pionirjev na verskemu polju — znanilec lepše dobe! Pripomnimo, da je veliki zbor dijakov-kongreganistov prejel poseben blagoslov svetega očeta Pija XI.

Vzorno kongregacijsko gibanje. Poljska, ki ima med 29 milijoni prebivalcev okrog 19 milijonov katoličanov, je dežela, kjer je Marijansko življenje vzorno razvito. L. 1928. izkazuje ondi 220 Marijinih družb za odrasle s 13.663 člani. Srednješolci-kongreganisti imajo 8180 članov v 180 družbah; srednješolke pa

so združene v 160 kongregacijah. Vseh skupaj jih je 8265. — Med družbami po deželi imajo častno število (17) kongregacije za razne gospode. Po mestih je takih Mar. družb 61; posebej za razumništvo jih je 26. — Kar torej posebno zbujajo pozornost, je vprav dejstvo, da je v številu kongregacij sorazmerno izredno častno zastopana inteligenca in sploh moški stanovi. Učiteljstvo ima pač samo štiri Mar. družbe; tembolj se pa odlikujejo učiteljice, ki se vnamajo za slavo Marijino v 31 družbah.



Rimska kronika. Kardinali so postali: novoimenovani nadškof milanski, poprej opat Schuster (pri sv. Pavlu v Rimu); dalje znani berlinski nuncij Pacelli, in tajnik kongregacije konciljev, naslovni škof Serafini. — Dne 9. julija je bil v pruskem deželnem zboru v tretjem branju sprejet konkordat z 72 glasovi večine. — 5. julija je bilo sprejetih v avdienci pri papežu Piju XI. 2500 uslužbencev cestne železnice iz raznih mest: iz Rima, Bologne, Genove, Florence, Milana, Modene i. dr. Med njimi so bili tudi upravni uradniki in ravnatelji rimske železniške družbe. Vsi omenjeni so člani apostolstva molitve, ki hodijo mesečno k sv. obhajilu in se udeležijo vsako leto tridnevnih duhovnih vaj. Dva dneva nato je bilo sprejetih pri svetem očetu 1500 strežnikov rimskih bolnišnic, med njimi mnogo zdravnikov in ravnateljev državnih in mestnih klinik. Tudi vsi ti so delovni člani apostolstva molitve. — 5000 bogoslovcev iz vsega sveta se je zbralo koncem julija v Rimu. Poklonili so se svetemu očetu-jubilantu in bili navzoči pri proslavi sv. Rešnjega Telesa dne 25. julija.

Velik dogodek. Od l. 1870. dalje ni bilo v Rimu tako veličastne procesije, kakršna je bila 25. julija, na dan, ko je papež Pij XI. klečeč pred monštranco z Najsvetejšim na velikem podiju zapustil Vatikansko cerkev. Neštete množice so napolnile prostor pred baziliko sv. Petra že v popoldanskih urah. Vse je bilo kar najlepše in najtočneje urejeno. Točno ob šestih je zapel veliki zvon pri sv. Petru, nakar so se pridružili glasovi zvonov po vseh rimskih cerkvah. V cerkvi se je poprej razvrstilo 8000 udeležencev velike procesije, dočim drugo občinstvo pred procesijo ni imelo vstopa. Semeniščniki (okrog 5000) v belih roketih, so se videli, kakor svetlikajoč potok, ki mu je sledil glavni spreved s svetim očetom. Pročelje bazilike je zaiskrilo v morju električnih žarnic. Nepopisen je bil prizor, ko so se jeli vrstiti prelati, škofje in kardinali ter vse dvorno osebje v pestrih, slavnostnih obla-

čilih. Ko se je prikazal sveti oče, ki je klečeč na nosilu upiral oči v monštranco s sv. Rešnjim Telesom, so ogromne množice poklek-nile, vojaštvo je izkazalo predpisano počesečenje. Pred cerkvijo je bil postavljen oltar, kjer so se nato poleg odličnih udeležencev razvrstili vsi seminaristi, duhovniki in prelatje. Papež stopi pred oltar, kardinal Laurenti mu vroči monštranco. Sv. oče se obrne med zvoki srebrnih tromb do vernikov ter podeli trojni blagoslov »urbi et orbi«, navzočnim in vsemu katoliškemu svetu. Veličastna pesem »Te Deum« zadoni. Obred in zgodovinski dogodek je napravil premoččen vtis na vse udeležence. — Sv. oče je na ta način priporočil in izročil v varstvo mir, ki je dosežen z vaticansko pogodbo, Kristusu v najsvetejšem zakramentu. Evharistično slavlje dne 25. julija tudi kaže, da se bo papež zadobljene svobode posluževal v prvi vrsti takrat, kadar bo v blagor veseljne Cerkve.

O S. Marjeti Redi, ki je bila junija prišteta med blažene, izvemo sledeče zanimivosti: Svetemu očetu so izročili na slavnostni dan proglašenja za spomin dragoceno skrinjico z enim samim lasom bl. M. Redi, kar naj bi nadomestilo običajno svetinjo (koščico ali kaj podobnega). Zakaj tako? Truplo njeno je namreč docela nestrohnjeno. Ko je umrla, so morali celo hiteti s pogrebom, ker se je telo urno jelo razkrajati. Toda neposredno pred pokopom se je pa zdelo, da se je trohnenje ustavilo: život, zlasti obraz, je dobil zopet naravno barvo. Dva tedna je bila videti, kakor bi spala. Pri prvem poznejšem ogledu vpričo nadškofa iz Florence (l. 1773.) so se prepričali, da truplo še ni izgubilo prejšnje svežosti. Ko so pred meseci ponovili ogled, še vedno ni bilo nobene spremembe; poleg tega so pa člani komisije dognali, da iz grobnice veje prijetna vonjava. Truplo so sedaj položili v žaro iz kristala in postavili na oltar v cerkvi sv. apostola Pavla v Firenci.

Z veliko proslavo so počastili Zagrebčani zlatomašnika nadškofa dr. A. Bauera, ki je 28. julija ob 50 letnici mašništva opravil slovesno sveto daritev — ob navzočnosti skoraj celotno zastopanega jugoslovanskega episkopata. Zlatomašnik je prejel razna odlikovanja. Za to priliko je izšla posebna knjiga »Zagrebški nadškof dr. A. Bauer v življenju in delovanju«. Jubilant je pokazal hvaležnost Bogu na ta način, da je razdelil večje vsote v razne dobrodelne in kulturne namene. — Škofovski zbor ga je počastil s tem, da mu je podaril dragocen kelih.

Bodoči evharistični kongres. Prihodnje leto ob 1500 letnici smrti velikega cerkvenega učenika sv. Avgušтина († 28. avg. 430 v Hippo) bo — kakor že znano — mednarodni

evharistični kongres v Kartagi (Sev. Afrika). K tej proslavi se bodo peljali tudi nekateri Slovenci. — Določeno je pa že mesto nadaljnjega evh. kongresa, namreč mesto Dublin na Irskem, leta 1932., ko bodo praznovali 1500 letnico prihoda sv. Patrika na Irsko.

Zadeva, ki bodi priporočena molitvi. Z Dunaja poročajo o pismu patra S. Giardi-ja, ki naznanja, da se želi 250.000 pravoslavni Albancev združiti s katoliško Cerkvijo. Spoznali so in se prepričali, da svoječasnega razkola niso provzročila dogmatična in verstvena vprašanja, marveč napuh in častilakomnost bizantinskih cesarjev. Prav tako so prišli do spoznanja, da Kristus ni ustanovil raznih nacionalnih verskih družb, marveč eno samo versko družbo, ki jo je naslonil na Petra, na skalo. Kjer je Peter — tam je Cerkve!... Ker bi pa tako ljudsko spreobrnjenje moglo naleteti na ovire, hočejo najprej osnovati na večjih krajih osrednje skupine za omenjeno gibanje.

Poveličanje. V Toledo na Španskem so odprli grob pred 289 leti umrle karmeličanke, ki je živela v sluhu svetosti. Grobnico so odprli radi tega, ker nameravajo započeti proces za svetniško proglašenje. Truplo je še nestrohnjeno. Karmeličanski red, ki je bil nekaj časa bolj pozabljen, vstaja v novem svetniškem sijaju. — V Sev. Ameriki se je posvetila Boгу kot karmeličanka edina hčerka bogataša Švaba, ki je znan pod imenom »kralj jekla«. Kot karmeličanka je bila v Rimu nedavno preoblečena grofinja Leopoldina Stolberg. V mestu je slovela po svojem karitativnem delovanju.

Ob vznožju oltarja. One dni je prišel v Rim ameriški duhovnik dr. Hefferman; izpolnila se mu je srčna želja, da bi vsaj enkrat opravil sveto daritev v cerkvi svetega Petra. Na večer pride še enkrat v baziliko, hotoč opraviti svoje dnevnicе in molitveno uro. Nenadoma ga je zadela srčna kap. Brez dvoma blažena preselitev v večnost.

Klobuk doli pred tirolskim društvom turistovskih vodnikov, ki je sklenilo, da ob nedeljah in praznikih ne sprejme nobenega vodstva, ako ni zagotovljena možnost biti pri sveti maši. Tako bi moral ravnati vsak katoličan: Najprej dolžnost — nato odmor in odih v gorskem zraku, če je potreben radi zdravja. Kako pogosto se je že zgodilo, da je bila nedelja brez službe božje — hkrati smrtna nedelja, nedelja sodbe pred neskončno svetim Sodnikom. »Kakršna tvoja nedelja, tak tvoj smrtni dan« veli pregovor.

Najstarejša samostanska sestra je S. Ivana. Doživela je 26. junija stoto leto. Po rojstvu (26. junija 1829) je Bretanka; v samostan v Lyonu je vstopila, ko je bila stara

28 let. 15 let je služila svojemu poklicu v domovini ter stregla boleham in neboljnim osebam. Nato so jo poslali v Belgijo. V Monsu deluje že 53 let ter še danes polna živahnosti stopica v karitativni službi sem in tja. Ko je praznovala svoj god ob stoletnici rojstva, je prišel namurski škof ter opravil v samostanski cerkvi zahvalno službo božjo.

Junaške žene. Vsled verskega miru na Mehikanskem se je smelo vrniti v domovino do 100 katoliških žena najboljših krogov iz pregnanstva na Marijanskih otokih. Samo redovnici S. Concepcion, ki je po nedolžnem obsojena na 20 let zopora, povratek še ni dovoljen. — Da so duhovniki došli zopet na svoja službena mesta, omenjamo na drugem mestu. Ljudstvo jim je napravljalo veličastne sprejeme. Tako se je spopolnilo, kar je napovedala Terezija iz Konnersreutha: »Pregnanje v Mehiki je samo začasno; rusko pregnanje bo pa trajalo dolgo časa.«

To pa ni vsakdanje. Na Bavarskem je imel novo mašo benediktinec p. Alfonz Maria, ki ima že svojih 60 let za seboj. Preteklost skromnega redovnika je takale: Služboval je kot protestantovski sodni pristav in umetnostni zgodovinar v Magdeburgu. Njegovo pravo ime je dr. I. Favreau. S svojim stanom ni bil zadovoljen. Spoznal je lepoto svete katol. Cerkve in njene uredbe, kar ga je privedlo do resnice in je postal katoličan, sedaj pa redovni duhovnik. — Blizu Merana je praznoval dan nove maše neki bivši poštni uradnik, ki je sedaj star 49 let. Njegova 85 letna mamica ga je vsa srečna spremila pred oltar.

Slavnosti v Lizijé-ju. Od 15. do 30. septembra bodo v mestecu svete Terezije Det. J. misijonske svečanosti v proslavo sv. Male Cvetke, ki je zaščitnica misijonov. V zvezi s tem bo otvorjena velika misijonska razstava, ki bo imela 25 oddelkov. Od srede 25. do sobote 28. septembra bo zborovanje velikega misijonskega kongresa. Nedelja, 29. sept., in dan nato bodo praznovali 32. smrtni dan sv. Male Cvetke. Takrat bodo tudi položili in blagoslovili temeljni kamen za bodočo baziliko svete Terezije. (Pri nas praznujemo god — sopraznik — priljubljene svetnice v četrtek, 3. okt.)

Svetišče — ni kopališče. V Monakovem sta nedavno došli v cerkev dve »dami«, ki sta povzročili s svojo nedostojno in neukusno obleko nemalo zgledovanja. Ogledovali sta cerkev med enajsto sveto mašo. Ko je po sveti daritvi mašnik stopal proti zakristiji, sta ga omenjeni dve ženski srečali. Duhovnik reče mirno, a dostojanstveno: »Prosim, da takoj zapustita ta prostor, kajti svetišče — ni javno kopališče!« Navzoči verniki so bili za-

dovoljni in srečni, da je duhovnik odločno nastopil in pokazal, da predpisi niso samo za papir, ki se na steno obesi.»

Kako je v Mehiki? Msgr. Leopold Ruiz, nadškof v Morelia, ki je obenem pooblaščenec svetega očeta pri pogajanjih z vlado v Mehiki, je poslal svojim vernikom pastirsko pismo. V njem poudarja: »Nihče naj med tem dogodkom (nad spravo) ne dvomi, če vpoštevamo izjave prezidenta Portes Gila in pa dejstvo, da je papež Pij XI. o doseženem sporazumu poučen in da ga je odobril. Končna ureditev vseh še visejih vprašanj se bo sčasom brez dvoma dosegla.«

Mir v Mehiki. Časopisi so poročali, da se je okrog 4000 duhovnikov povrnilo v združene države Mehikanske. To je tako umeti, da so prišli iz raznih skrivališč, saj so povčini ostali v deželi, da so mogli — četudi skrivaj — deliti sv. zakramente in opravljati sveto daritev. Netočnost časopisov je v tem, da govore o številu 4000, ko jih toliko še pred preganjanjem ni bilo. Duhovniki pripovedujejo, v kolikih nevarnostih so živeli in kako previdni so morali biti, da jih Callesovi biriči niso zasledili. — Razmerje med Cerkvijo in državo še ni docela urejeno, marveč je le nastalo neko premirje, ki nudi precej upanja na končno ugodno rešitev nesrečnega spora. Kar se je doseglo, je prav za prav uspeh severnoameriških škofov, ki so pritiskali na vlado v Vašingtonu, naj posreduje. Ta je sporočila mehiški vladi, da ji bo v bodoče morala odtegniti svojo podporo, ako bo preganjala vero, kateri pripada 20 milijonov severnoameriških državljanov. Uspeh ni izostal.

Spremembe v frančiškanski provinciji sv. Hieronima (Dalmacija). Na provincijalnem kapitlju je bil vnovič izvoljen za provincijalnega predstojnika p. Mavricij Gugić; kot kustos p. Bonaventura Škunca; kot defintorji: p. Tomaž Tomažić, p. Izidor Kamalić, p. Kvirin Orlič, p. Peter Peterca. Kot gvardijani: p. Avguštin Juničić na Košljunu, p. Štefan Rade na Rabu, p. Marjan Stašić na Poljudu, p. Ciril Barušić na Badiji, p. Štefan Štefanić v Dubrovniku, p. Benvenut Rode v Kotorju.



Ave! V kratki dobi smo imeli priliko že drugič slediti globoko pomenljivim obredom škofovskega posvečenja v ljubljanski škofijski cerkvi. Bogoslovna fakulteta na ljubljanski univerzi je dala sveti Cerkvi že dva škofa. Še nam je v živem spomiau posvetitev vseučiliškega profesorja dr. J. Srebrniča za škofa na Krku; na god sv. Bonaventure, 14. jul. t. l., je pa prihitel v Ljubljano, da je

bil obenem z lavantinskim knezoškofom dr. A. Karlinom sopsvečevalec, ko je ljubljanski vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič podelil škofovsko posvečenje vseučiliškemu profesorju dr. Gregorju Rožmanu, ki je s tem postal koadjutor, t. j. pomožni škof v Ljubljani.

Ta redek dogodek je privabil v ljubljansko stolno cerkev zastopstva cerkvenih organizacij, svetnih uradov, številne množice vernikov in tudi koroških rojakov, ki so bili vidno ganjeni vsled odlikovanja svojega domačina.

Naj ljubi Bog razliva polnost blagoslova na novega škofa, ki združuje v svoji osebi iskreno pobožnost in gorko ljubezen za dušni blagor vernikov s temeljito učenostjo, — odločno voljo z izredno ljubeznivostjo. Priporočamo v molitev njega in ves slovenski episkopat!

Armada slovenskih vojakov iz svetovne vojne na Brezjah. Na naši priljubljeni božji poti na Brezjah so se preteklo nedeljo zopet zbrali slovenski bojovníki iz svetovne vojne, da si v bratski vzajemnosti podajo roke, obude stare spomine in se zahvalijo Bogu in Materi božji, da so vsaj življenje odnesli iz vojnih grozot. Že v soboto popoldne so pričeli prihajati od vseh strani z vlaki, avtomobili, avtobusi, vozovi, kolesi in peš. Glavne množice so pa prispele v nedeljo zjutraj in dopoldne. Zbralo se je nad 10.000 romarjev. Po Brezjah je vladalo nad vse živahno vrvenje, v cerkvi, ki je bila ves čas nabito polna pobožnih vernikov, pa so neumorno spovedovali postrežljivi frančiškani skoro neprenehoma v soboto ves dan, celo noč in celo dopoldne v nedeljo. Ob desetih dopoldne je bilo veličastno zborovanje.

Biserno mašo je opravil na god sv. Jakoba v lični cerkvi pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru slovenski kanonik celovski Janez Vidovic. Stregli so mu pri sv. maši štirje lavantinski duhovniki, ki so obenem praznovali 30 letnico mašništva. Na slavnost se je bil pripeljal tudi pomožni škof ljubljanski dr. Rožman.

Kronika. (Ljubljanska škofija.) Umeščen je bil na župnijo Gornji Logatec Anton Skubic, poprej kaplan v Zireh; na župnijo Homec pa Franc Govekar, poprej župnik v Lomu pri Trziču. — Podeljene so bile župnije Janče Fr. Verce-tu, kaplanu v Sostrem; Kostanjevica Fr. Golobu, kaplanu v Ribnici. — Imenovani so bili: Pavel Simončič, kaplan v Kranju, za vikarja istotam; Ivan Pirkovič, kaplan v Poljanah n. Šk. L., za župnega upravitelja v Osilnici; Karel Sparhakl, kaplan v Vodicah, za župnega upravitelja v Lom; Ciril Jerina,

prefekt v zavodu Sv. Stanislava, za kaplana v Moravče, Stanislav Grims, prefekt v Št. Vidu, za kaplana v Št. Rupert; Ivan Drešar, župni upravitelj na Sv. Gori, za ekspozita v Konjšico; Franc Markež, kaplan v Št. Juriju p. K., v Zagorje o. S.

Lavantinska škofija. Dr. Ivan Janžekovič je nastavljen za kaplana v župniji sv. Miklavža pri Ormožu; Fr. Kolenc od sv. Miklavža je nameščen v Murski Soboti; Mirko Štruc je prestavljen iz Griž v Gornjo Lendavo; Anton Oblak iz Makol v Griže; Stanislav Lah iz Gornje Lendave v Makole; Ivan Kodrič iz Turnišča v Prekmurju k Sv. Ruprtu v Slov. goricah; Fr. Jerič je postal upravitelj župnije Dol. Lendava.

Za vrhovno prednico kongregacije šolskih sester je izvoljena dosedanja č. m. M. Angelina Križanič, ki ima odlične zasluge za razvoj kongregacije v Sloveniji in v inozemstvu.

Letno poročilo osrednjega sveta Vincencijeve družbe za oskrbovanje siromakov in za varstvo mladine — je poročilo o najboljši in najzaslužnejši politiki, o dobrotelnosti, o najlepši cvetki krščanske kreposti. V nedeljo, 21. julija je imel osrednji svet v Ljubljani svoj dan. V Marijanišču, v lastnem domu so se zbrali zastopniki posameznih konferenc, ki so obrazložili bilanco o svojem plemenitem delu ljubezni do siromakov. — Ko človek prebira dnevna poročila listov, vidi dostikrat na isti strani opise najrazličnejših dogodkov. Tako smo imeli priliko v 164. številki »Slovenca« čitati v vzporednih stolpcih o velikodušnem delu ljubezni, ki ga izvršuje družba sv. Vincencija, zraven pa o žalostnem skrunjenju nedeljskega posvečevanja. Kadar se pripeti smrtna nesreča v planinah, moramo na žalost čuti, koliko oseb se potika vprav ob nedeljah brez svete maše po vrhovih naših planin, in kako se množi število mladostnih, ki se ne menijo več za službo božjo ob Gospodovih dneh. Ali naj pričakujemo, da se bo Gospod nebes in zemlje z dopadanjem oziral na nas in na našo domovino, če se bo tako teptal in skrunil dan, ki je njegov in samo njegov!? Smrtna nesreča, ki se je pripetila prav 21. julija v Triglavskem pogorju, je zopet glasno opozorilo vsem, ki mislijo, da je nedelja samo za plezanje, za šport, za zabavo, petje in pitje!

Pa — krenili smo v stran od prvotnega naslova. Letno poročilo družbe sv. Vincencija Pavelskega, katero so pretekle dni razposlali, je že 43. Zanimive so sledeče številke: Število delovnih članov vseh Vincencijevih konferenc v Sloveniji je 235. Skupni izdatki za l. 1928. znašajo 1.440.084 Din. V tej številki je več kot dolga pridiga — tola-

žilna in blažilna, pa svarilna in karajoča obenem. Družbeni zavod »Marijanišče« bo dovršil prihodnje leto že polstoletnico najhvaležnejšega vzgojnega dela pri deški mladini.

Za primerjanje objavljamo tudi nekatere podatke o delovanju Vincencijeve družbe v republiki zveznih dežel avstrijskih. Ta družba bo praznovala l. 1930. že 75letnico obstoja. Samo na Dunaju ima 71 konferenc; vseh skupaj pa 150. Dohodki so znašali v našem denarju 8 milijonov 616 tisoč dinarjev. Vzdržuje pa: 1 bolnišnico (v Lincu) za 300 neozdravljivih, 13 zaposlovalnic, 15 mladinskih skupin, 6 zavetišč, 1 zavod za dijake, 3 otroške vrtce, 1 jaslice. Delujočih Vincencijevih bratov je v celi Avstriji 1745.

Umrli je v Kranju upokojeni župnik Jan. E. Schiffrer, duhovnik trž. koprške škofije. R. i. p.!

Razno.

Iz osrednjega vodstva M. D. (Ljubljana).

Drugi seznam. Članarino za l. 1929. so vpslale sledeče župnije oziroma družbe:

a) **Dekliške.** Begunje pri Lescah, Bela cerkev, Bevke pri Vrhniki, Blagovica, Cerklje (Gorenjsko), Črnomelj, Dev. Marija v Polju, Dob pri Domžalah, Dobovec, Dole pri Litiji, Dovje-Mojstrana, Gorje, Horjul, Javor pod Ljubljano, Kolovrat, Kopani, Krašnja, Kresnice, Krško, Leskovec, Leše, Lipoglav, Ljubno, Lom, Lučine, Mengeš, Polhovgradec, Polica, Prečna pri Novem mestu, Predoslje, Radeče pri Zid. mostu, Radovica, Radovljica, Rakitna, Reteče, Rove, Rudnik, Sava, Sora pri Medvodah, Stara Loka, Stična, Stranje, Sv. Duh (Veliki trn), Sv. Gregor, Sv. Križ pri Litiji, Svibno, Škofja Loka, Šmarje, Št. Janž (Dol.), Št. Vid pri Stični, Trboje, Trstenik, Tuhinj Spodnji, Vel. Lašče, Vel. Poljane, Vinica, Železniki, Zelimlje, Žužemberk, druga in tretja pri uršulinkah v Ljubljani.

b) **Ženske.** Črnuče, Dol pri Ljubljani, Dovje-Mojstrana, Sv. Florijan in sv. Jakob v Ljubljani, Kamnik, Leskovec, Lom, Preska, Radovljica, Rove, Št. Janž, Trboje.

c) **Mladeniške.** Dole pri Litiji, Kopani, Šenčur, Šmartno pri Litiji, Tuhinj Spodnji.

Marijinim družbam poročamo, da je prvo polletje »Nebeškega dvora« v listih za žrebanje že v zalogi uršulinskega samostana v Ljubljani. Snopič za en mesec stane 4 Din brez poštne. Drugo polletje kmalu izide. — V olajšavo plačevanja smo pripravljene naročnikom oddajati tudi posamezne mesece in sicer le pod tem pogojem, da se naroči ves letnik. — Uršulinski samostan v Ljubljani.

Razstava bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela letošnjo razstavo cerkvenih paramentov v dvorani škofijske palače od 5. do 9. septembra. Razstavljeni bodo cerkvena oblačila in druge cerkvene potrebščine, ki jih je naredila bratovščina za ubožne cerkve ljubljanske ško-

fije. Razstava bo odprta vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 6. Ker obhaja bratovščina letos 70 letnico obstoja, je ta razstava obenem jubilejna. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa in vse prijatelje cerkvene umetnosti, da si razstavo ogledajo.

V škofijsko dijaško semenišče v Prizrenu se sprejmejo dobri dijaki, ki so dovršili nižjo gimnazijo in so voljni v bodočem duhovskem poklicu delovati v skopljanski škofiji.

ODGOVORI

Z. W. V dopisu ni pravega jedra. Z običajnimi stavki, ki malo ali nič ne povedo, bralci niso kaj zadovoljni. — **Kranj:** Denar v namen, kakor označen v pismu, izročili. — **Kg:** Prav pravite: »Kjer peša euharistično življenje, peša tudi Marijanski duh.« Treba je torej medsebojnega vplivanja in navduševanja. Dobra beseda najde dobro mesto. Opominjajte, priganjajte z vso potrpežljivostjo in vztrajnostjo — pa z ljubeznijo! — **Fr. Kr.:** Ako ima človek, ki opravlja dolgo spoved, dobro voljo in namen, spovedati se tako, kakor vest

očita, in po skesani spovedi čuti zadovoljnost in srečo, je znamenje, da je bila spoved dobra. Rado se pa zgodi, da se pozneje kljub temu vrivajo razni dvomi, če je bilo vse v redu, zlasti ker se pozneje človek čimdalje bolj zaveda svoje prejšnje grešnosti. Vaš dvom je — povsem soditi — neupravičen. Ako bi spovednik kake stvari ne razumel, bi pa vprašal. Potožite svoje težave spovedniku! — **V. + M.:** Če pustimo vse drugo ob strani, vsaj skrajno neolikane so osebe, ki si upajo v svetišče s tako nedostojno in pohujšljivo obleko! Koliko pohujšanja daje danes tako zvano »gospoško ženstvo«, se ne da povedati. Obnašanje in noša ob kopanju kriči naravnost po paragrafu. — Škof v Genovi je te dni kar odločno nastopil zoper nemarno modo ter rekel doslovno: »Največ krivde pri tem imajo materle!« — **N. N.:** V tem slučaju Vas okoliščina opravičuje, ker je šlo samo za dognanje, kdo deli zakramente, ne pa za prisluškovanje obtožbe. Vendar bi bilo bolje, da bi bili koga izmed spovedancev vprašali. Brezgrešno je takrat, če kdo ponesreči iz obtožbe kaj ujame v ušesa. — Dotična laž se ne smatra kot velika stvar. Sicer je pa vse presojati po tem, kakšna je bila takrat Vaša vest, t. j. če ste imeli te stvari za velik greh.

Odpustki za mesec september 1929.

1. Nedelja, prva v mesecu. Angelska. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — P. o.: a) udom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Kjer se danes obhaja praznik sv. Angelov varihov (kakor n. pr. v ljubljanski škofiji), p. o.: a) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje; b) udom br. sv. Družine; c) istim kakor 17. dan.

3. Torek. Sv. Roza Viterbska. P. o. istim kakor 17. dan.

4. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

5. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni.

6. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem, ki gredo k spovedi in spravnemu sv. obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

7. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

8. Nedelja. Rojstvo Marije Device. P. o.: a) udom br. sv. Rešnj. Telesa kakor 5. dan; b) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti kako drugo dobro delo; c) udom br. naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; e) udom br. preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom br. žalostne Matere božje je

treba poleg drugega moliti sedem Očenašev in sedem Češčenamarij za duše v vicah; g) udom škapulirske br. karmelske Matere božje; h) istim kakor 17. dan. — Tretjerednikom v. o.

9. Ponedeljek. Sv. Peter Klaver. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji.

12. Četrtek. Ime Marijino. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, so danes ali enkrat v osmini pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. V nedeljo zadostuje v ta namen, biti pri eni sami sveti maši.

15. Nedelja. Žalostna Mati božja. P. o.: a) vsem vernikom tolikokrat, kolikorokrat obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena br. Žalostne Matere b., ter v njej molijo po namenu sv. očeta; glede prejema sv. zakramentov veljajo iste določbe kot so navedene za porcijunkulski odpustek dne 2. avg., le da se čas primeroma premakne; b) udom br. sv. Družine.

17. Torek. Rane sv. Frančiška. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne. — Tretjerednikom v. o.

18. Sreda. Sv. Jožef Kupertinski. P. o. istim kakor včeraj.

21. Sobota. Sv. Matej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo po namenu sv. očeta in za razširjanje sv. vere.

24. Torek. Marija, rešiteljica jetnikov. Sv. Pacifik. P. o.: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, če obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

27. Petek. Sv. Elzearij. P. o. kakor 17. dan.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Mihael. P. o.: a) vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom br. za duše v vicah; d) udom br. sv. Družine; e) tretjerednikom.

»Bogoljub« stane za celo leto 20 Din. — Naročnino in reklamacije sprejema: Upravništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, rokopise pa: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani.

Izdajatelj: Ivan Rakovec. — Urednika: dr. C. Potočnik, A. Čadež. — Za Jugoslov. tiskarno: Karel Čeč.

Dobre knjige.

»Za visokim ciljem«. Napisal p. Mavricij Teraš. Čeprav smo že seznanili slovensko javnost s to knjigo, o kateri se je kritika izjavila v splošnem zelo pohvalno, vendar na njo iznova opozarjamo, ker želimo, da bi prišla v prav velikem številu med Slovence. Knjiga »Za visokim ciljem« razpravlja o nekaterih važnejših stvareh iz duhovnega življenja, zlasti o onih, ki so za duhovno življenje predpogoj, podlaga in temelj. Takšna knjiga je potrebna ne samo duhovnikom in redovnim osebam po samostanih, ampak slehernemu verniku, ki želi poglobiti in utrditi svoje duhovno življenje. In komu bi tega ne bilo treba, saj smo v duhovnem življenju vsi tako slabotni, tako mlačni in tako površni, da se večkrat kar sami ustrašimo svoje mlačnosti in svoje površnosti. Prav zaradi tega pa karmoč toplo priporočamo omenjeno knjigo vsem čitateljem »Bogoljub«, prav posebno pa članom in članicam Marijinih družb, tretjega reda in Orlovske organizacije. Kdorkoli bo knjigo s premislekom čital, bo lahko našel v njej marsikatero zlato zrno in marsikateri dober nauk, ki mu bo brez dvoma v duhovno korist ali pa ga bo rešil marsikatero oviro v stremeljenju po krščanskem življenju. Zato bi bilo silno dobro, če bi to knjigo kupili starši in pa prijatelji mladine ter jo poklonili mladim ljudem. S tem jim bodo izkazali veliko duhovno dobroto in duhovno uslugo. Kot darilo za god, za praznike ali za kako drugo priložnost je taka knjiga izredno primerna. Knjiga »Za visokim ciljem« se naroča v prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani ter stane 24 Din.

Mati vzgojiteljica. Vodilne misli krščanskega vzgojeslovja. III. izdaja 1929. Založila uprava dekliškega lista »Vigred« v Ljubljani. Ljudski dom. Cena 16 Din. — Da se je v našem slovstvu jelo pogosteje obdelovati tudi vzgojno vprašanje, je le pozdraviti; da je knjiga (zgorajšnjega naslova) izšla že v tretji, izpopolnjeni izdaji, je tolažljivo znamenje, ki priča, da naše ženstvo dokaj pridno sega tudi po vzgojnih pomočkih.

Ko se uvodoma omenjajo razni viri, ki so služili v pomoč pri sestavljanju te knjige, se je prezrla (gotovo ne namenoma) splošno vzgojna knjiga »Most v življenje« (založbe Ničman v Ljubljani), ki se uporablja tudi kot pomožno berivo v četrteh razredih dekliških meščanskih šol. Opozarjamo nanjo, saj je cena za sedanje čase zelo nizka (16 Din). Priporočamo jo osobito kot poročno darilo nevestam.

Cerkveni moški zbori. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je založila zbirko 85 pesmi za moške zборе. Pesmarica ima primerno veliko obliko. Vpoštevano je vse cerkveno leto. Dve stvari sta — tako se zdi, — ki jih je imel priveditelj, ravnatelj Stanko Pemrl, pred očmi: Pevci in pevodje naj imajo skupaj pri roki vsaj toliko pesmi za moške zборе, kolikor jih je nujno potrebnih tekom cerkvenega leta; hkrati naj bi pa ta zbirka dala novega ognja vsem, ki pospešujejo petje moških v cerkvi. Kako lepo in spodbudno je, če vsaj včasih pri službi božji nastopijo moški tudi samostojno v štiriglasnem zboru. — Ustreženo bo s to pesmarico zlasti Marijinih družbam za mladeniče in može.

Pesmi v zbirki so deloma že znane, a prirejene za moške glasove. Nekaj je novejših. Zastopani so glasbeniki: Premrl (21), Mihelčič (7), Foerster (6), Hribar (6), Rihar (4), Kimovec (3), Vodopivec (3), drugi pa s posameznimi. — Cena 40 Din.

Uredništvu poslane novosti:

Dodatek h knjigi: »Zgodovina Srbov«. Založila Družba sv. Mohorja v Celju. 1929. 16 str. V založbi »Fahne Mariens«, Wien IX/1, Lustkandlgasse 41, so naprodaj sledeče knjižice, ki so namenjene Marijinih družbam:

1. Handarbeitsmuster für Paramente und Wohnungsschmuck. 100 slik.

2. Ernst und Scherz. Gedichte und Szenen.

3. Feierstunden in Kongregation und Jungfrauenverein.

4. Mit süßem Freudenschall... Weihnachtsdichtungen, Szenen und Lieder.

★

Kako naj se opravičujemo... Neki odlični gospod nam je pisal, ko smo mu sporočili, kako malo se briga naše občinstvo za ascetične knjige, to-le:

»Zares čudim se, da vlada na Slovenskem taka apatija (nevšečnost) do ascetičnih knjig. Prav tako je bilo pred 30 leti na Francoskem, V novejši dobi pa nabožne knjige v Franciji imenitno gredo med ljudi, čeprav jih izide na tisoče in tisoče. Zato je pa zaplapolalo ondi novo versko življenje in je upati, da bo v par desetletjih Francija glede verskega življenja na prvem mestu na svetu, seveda če bo šel razvoj tako naprej, kakor se je začel pred par leti. Na Slovenskem sedaj veliko razmišljate, govorite in pišete o »katoliški akciji«. Zastonj so vsi načrti, če se ne bo versko življenje poglobilo, a k temu bi pripomoglo navdušenje za ascetično slovstvo. To bi bilo treba glasno povedati vsem, ki imajo zmisel za zunanje manifestacije, manj pa za notranje življenje...

Z »Bogoljubom«, ki naj bi ga Slovenci ne le pridno naročali, marveč res tudi prebirali, sem seveda izredno zadovoljen; je res lep in imeniten list, ki moramo biti zanj vsi hvaležni. Drugi večji narodi nimajo tako lepih nabožnih listov — in za tako majhen denar. V Italiji bi n. pr. stal tak list najmanj 30 Lir.

Naj bi se besede odličnega prijatelja uvaževale!

Opomba uredništva. Vsteli smo se, zato je moralo marsikaj, kar je bilo določenega za to številko, izostati. Dopisi, ocene dobrih knjig in opis zlatomašniškega keliha: vse to čaka prihodnje številke.

Varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI
v Ljubljani, poleg hotela UNION
Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

★

LJUDSKA POSOJILNICA

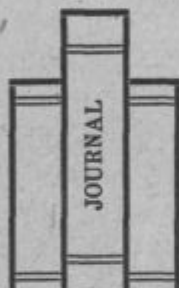
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obretnuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov dinarjev.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.



NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

Bogoljub velja v l. 1929

za posamezne naročnike

za vse kraje v Jugoslaviji	Din	20.—
„ Avstriji	šil.	3.—
„ Italiji	lir	8.—
„ Češko-Slovaški	Kč	15.—
„ Franciji	frank	12.—
„ Ameriki	dol.	—50



Precizne ure

Schaffhausen Omega, Doxa itd.
dobite najceneje pri urarju

L. Vilhar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 36

Razni **kipi** in **slike**, najrazličnejši **molitveniki**, vse **potrebščine za Mar. družbe** in vse **pisarniške potrebščine** se dobe

V PRODAJALNI K. T. D.

H. NIČMAN v Ljubljani

Slovenske gospodinje in dekleta kupujejo samo edino domače testenine



ki so priznane najokusnejše in tudi najcenejše ter najhitrejše pripravljena jed



priznana

Posteljno in namizno perilo

A. & E. Skabernè
Ljubljana

To je najboljšo v poletni dobi za pojačenje krvi!

ker samo močna in zdrava kri more ohraniti in vzdrževati naše telo zdravo.

Pojačenje krvi je potrebno vsem onim osebam, ki so tekom minule zime prebolele kakršnokoli bolezen, vsem osebam, ki so **malokrvne, bledega obraza, slabih živcev, katere trpe na pomanjkanju teka**, katere zelo pogostoma muči **glavobol in pomanjkanje spanja**, osebe, ki se takoj utrudijo celo pri najmanjšem duševnem ali telesnem delu, osebe ki trpe ali so trpele na **malariji**, razdražljive osebe ali vobče slabotne osebe.

Okrepjenje krvi je dalje nujno potrebno vsakemu dečku ali deklici, ki pohajata šolo, potrebno je okrepjenje krvi vsem osebam, ker nam

to veleva narava, da v teh poletnih mesecih pojačujemo in osvežujemo kri.

Način, kako si pojačimo in osvežimo svojo kri, je enostaven, naglo izvedljiv in siguren, in na ta način so si ljudje pomagali že odkar stoji svet.

Človeška kri izgubi vsled raznih okoliščin eno glavnih svojih sestavin, in to je železo; vsled tega je nujno potrebno krvi nadomestiti železo potom zdravstvenih preparatov, ki hranijo v sebi železo, in radi tega samo taka kri more ohraniti in vzdrževati naše telo krepko in zdravo.

Eden takih preparatov, ki vsebuje železo in se vporablja že mnogo in mnogo let z najboljšimi uspehi, je:

»ENERGIN«

železnato kina-vino.

Energín železnato kina-vino je do- slej preizkusilo nad tisoč zdravnikov in zasebnikov. Vsi ga hvalijo in priporo- čajo.

Energín železnato kina-vino je po- vrnilo zdravje brez števila otrokom, odraslim, deč- kom, deklicam, ženam, mladim in starim.

Energín železnato kina-vino krepi, čisti in osvežuje kri, krepi celo telo in je stori od- porno proti vsem boleznim.

Energín železnato kina-vino naprav- lja vidne uspehe.

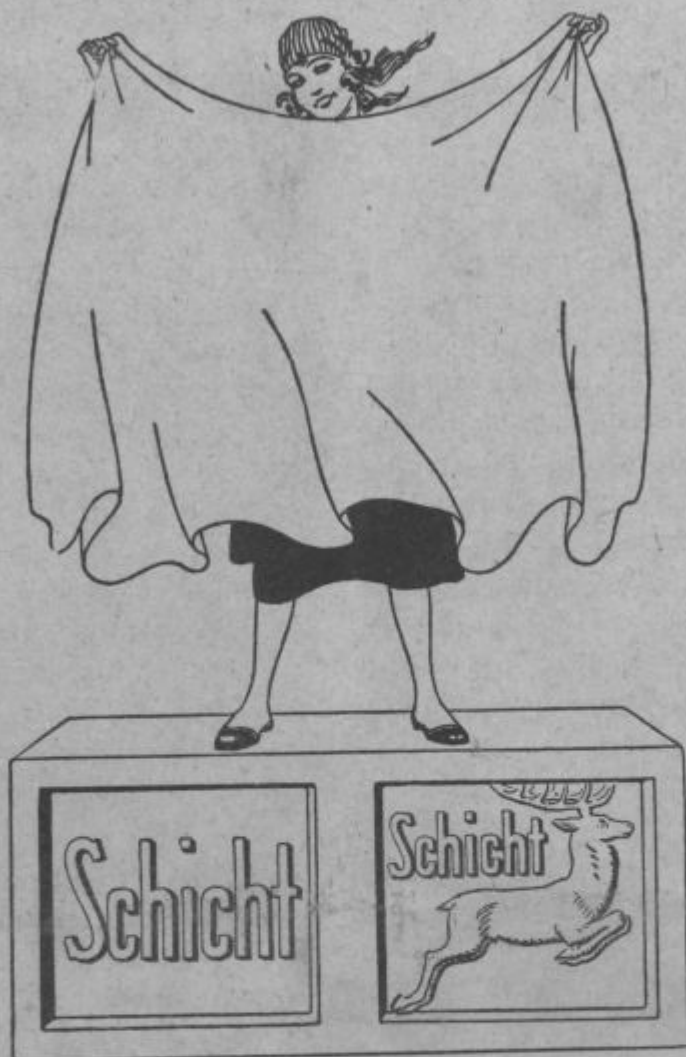
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah 1 velika stekle- nica $\frac{1}{2}$ litra vsebine D 40.—

Kjer bi ga ne dobili, naročite narav- nost na naslov:

Laboratorij „ALGA“ SUŠAK 43

3 velike steklenice po $\frac{1}{2}$ litra po povzetju Din 128.—

6 velikih steklenic po $\frac{1}{2}$ litra po povzetju Din 248.— in ena zastoj.



**Namakaj z „Žensko hvalo“!
Izpiraj z „Jelenjim milom“!**

**Potem bo perilo,
brez najmanjše poškodbe,
brez truda,
ob največji varčnosti,
v najkrajšem času,
res popolnoma čisto!**

SCHICHT